

„NE BÁNTSD A
MAGYÁRT“

Zrínyi

MURAKÖZ

„Adassék tisztelet
a katona
eszménynek“

Zrínyi-íróház

Előfizetési ár: fél évre 6.— P.
Kiadóhivatal: Horthy Miklós-ter 6.

Csáktornya, 1944. május 12.

Politikai hetilap.
Megjelenik pénteken.

APAGYILKOS AMERIKA

Az egyik fővárosi lapban olvassuk, hogy a legutóbbi bomatamadáskor, több közt elfogtak egy amerikai fiatalembert, aki, bár törve, de magyarul is tudott. Kiderült, hogy Horváthnak hívják, apja vándorolt ki Amerikába s ő már ott született.

Nem ismerjük ennek a fiatalembernek a mentalitását, a magyar haza iránti szeretetből bizonyára nagyon kevés lakozik benne. Nem ő a hibás ezért, hanem a hála Istennek letűnt, zsidó-liberális korszak, amely a nemzeti vagyont a nekünk mindig ellenséges zsidók kezére játszotta át, véreinket pedig kivándorlásra kényszerítette s a sok ezer, örökre elvesztett, magyar testvérünk utódaiból kerülnek ki azok a Horváthok, akik most dollárokért idejönnek rombolni azt a hazát, amelynek létüket köszönhetik, ahonnan szülei származtak s amelyért őseik évszázadokon keresztül küzdöttek, vérukkal öntözték. Ezeknek a Horváthoknak itt sok rokonuk él, közös őseiktől, közös vérből eredtek. Az ő leszármazói adták Amerikának azt a munkáshadsereget, amely a zsidó kapitalisták égig érő palotáit felépítette, amely megadta a lehetőségét annak, hogy millióikkal uralkodjanak a világ felett és korlátlanul diktálhassanak, kinek mit szabad fogyasztania és milyen ruhába öltözködhetik.

A szegény magyar munkás, ha véletlenül jutott egy falat kenyérhez, minden testi és szellemi erejét erre kellett, hogy áldozza, nem volt fizikai ideje, hogy családjával törődjék. Gyermekei idegen mentalitással telítve nevelkedtek, hamis proféták jóváindulását hallgatták s így nem csoda, ha elfeledtek, illetve meg sem ismerték azt a hazát, amely apáikat szülte, amelyért elvérezték a nemzet legjobbjait és sok százezer hősei.

És most ez az Amerika, amely létét köszönheti az Európából bevándorolt munkásseregeknek, amely meggazdagodott a mi véreink vérejtékén, összeszedi a fegyházak gangszertörtéleteit, a társadalom söpredékeit s ide küldi őket, hogy gyilkolják le azokat az apákat, testvéreket, rokonokat, akik megteremtették azt a kultúrát, a világ fejlődésének azt a nyívóját, amelyet éppen az amerikaiak bámulnak a legjobban s amelyről ők csak álmodoznak, de még csak hasonlót teremteni sem tudnak.

Szívünk vérzik és első sorban fáj nekünk magyar véreink pusztulása, de együttérzünk a többi európai népek szenvedéseivel is. Franciaország, félrevezetve a Rotschildok és egyéb zsidó kapitalisták hangzatos szavaitól, feláldozta legszebb

ifjúságát, feláldozta jövő reményességét, miért? Mert az angol és amerikai zsidó kapitalisták befönték a nemzet vezetőit, eltérítették a becsület útjáról azokat is, akik azt hitték, ha hallgatnak a becsületlen árulók szavaira, ezzel talán el tudják altatni a nemzet lelkiismeretét, de hiszen nem ez volt főcéljuk, hanem zsebeik megtöltése.

Olaszország! Mussolini! Jertek elő ti Öregok, akik emlékeztek arra, hogy Olaszország csak emlékeiből tudott, úgy ahogy élni. Akik tudjátok, ha leszállatok bármely olasz állomáson, a koldúsok hatalmas serege lepelt el benneteket. „Dolce far niente!“ „Az édes semmittevés!“ Ez volt jelszava az olasz közéletnek. Ez volt szomorú tragédiája az olasz nemzetnek, mert ebben a szellemben nevelték utódaikat azoknak, akik már akkor irták be aranybetűkkel neveiket a világtörténelembe, amikor a komoly tudósok is azt mondták: „Extra Europam non est vita“.

Az Ég megadta az olasz nemzetnek nagy fiát, Mussolinit, aki kivette a nemzetet a sötétségből, kenyeret adott a munkások kezébe, mocsarakból virágzó városokat teremtett és megadta a lehetőséget nemzetének, hogy az európai nemzetek sorában elfoglalja azt a helyet, amely méltón megilleti.

De az angolszás zsidó kapitalizmusnak ez sehogy sem fért a fejébe. Nem akarta eltérni, hogy az aranyborjún kívül más is uralkodhassék ezen a világon.

Ne légy könnyelmű!

Ne légy könnyelmű!

Ne kockáztasd életedet! A Hazának minden emberre szüksége van! Vedd igénybe az óvóhelyet még akkor is, ha fatalista vagy!

Mi a helyzet az óvóhelyek körül?

Általában minden óvóhely véd, mely az előírásoknak megfelelően lett kiépítve.

Az árokóvóhelytől a bombabiztos óvóhelyig igen sokfélék az óvóhelyek. A legáltalánosabb a már meglévő pincéből átalakított, úgynevezett „RH“ (régiházi) óvóhelyek. Törmelék és szilánk (repsz) ellen jól, gáz ellen szükségserűen védenek. Ennél jobb az u. n.: TGS (törmelék-, szilánk- és gázbiztos) óvóhelyek, melyek gáz ellen is védenek és előtérrel rendelkeznek.

A vidéken leggyakoribbak az u. n. „A“ (árokóvóhelyek), melyek különösen

Megkörtövezték és befönték az áruló Badoglio marsalt, a bábkirályt, romlásba döntötték az olasz nemzetet, mert nekik csak egy istenük van — a pénz, az aranyborjú.

De, ahogy az Irás mondta, a fák nem nőhetnek az égig, a babiloniai tornyot sem lehetett felépíteni, úgy fognak ellenségeink is elveszni.

Ki miben vétkezik, abban pusztul. Példa erre az amerikai gangsterek tragédiája. Ide jöttek, nem hazájukat védeni, nem családjaikért, templomaikért, kultúrájukért küzdeni, hanem gyilkolni dollárokért, fontokért, elpusztítani azt, amit őseik évezredek át alkottak, elpusztítani azt, amit ők nem tudnak pótolni még tízezer év múlva sem, mert nem tanulják meg megbecsülni azt, amit őseiktől örökölték.

Minden farsangnak megjön a böjtje. Most farsangolnak a gangsterek, aki életben marad, élvezi a dollárokat, de Isten áldása nem lesz rajtuk. Fél gyűlt, ebul veszik, az apagyilkosnak pedig a Mennyrországban sincs kegyelem.

A rómaiak idejében egyszer megölték egy főurat. Fiára esett a gyanú. Mikor el akarták fogni, nyugodtan aludt ágyában. A járőr parancsnoka nem engedte elfogni, még felköltöni sem, azt mondván, aki ilyen nyugodtan alszik, nem lehet apagyilkos.

Roosevelt és Churchill urak álma — nem ilyen nyugodt. Ők félnek, félnek gonoszítottuk következményeitől, amelyek nem fognak elmaradni. Az ártatlanul megölt anyák és gyermekek szellemei örökölnék azon, hogy ne tudjanak nyugodtan aludni.

kertes házakban használatosak. Ezek kiépítése a rendelkezésre álló anyagtól és a tájviszonyoktól függ. Sokféle módon építhető. Támpontokat nyújt a „Légoltalmi Közlemények“ című szaklap f. é. április 15-i száma. Az árokóvóhelyek a légnyomástól, szilánkoktól — tömör, faajtós zsillippel ellátva, aknabombák légnyomásától is — védenek. A teljesen nyitott árokóvóhelyek azonban veszélyesek lehetnek az oda behulló gyűjtőeszközök, repeszek és légnyomás miatt, de egészségtelenekek is, mert nedvesek és hűléseket idézhetnek elő.

Általános méretek: kb. 190 cm. mély, 120—140 cm. széles (ha nyitott 60—80 cm. széles), 2—3 személyenként egy folyómétert kell számítani. Vonalvezetéseket 8—12 méterenként derékszögben, vagy legfeljebb 120 fokos szögben kell megtérni. A szomszédos épületektől azok

Ako je rendáš dužen po kontraktu gazdi zemle sviny špeka, mašču eli zrnye za hraniti dati onda se mu pre nutri davany ima tulkopot što pšeničnih jediníc v rečun zeti kulko peršoni se pre gazdi zemle na leto dni odreče mašču zahtevati od vlasti. Eli to je moči samo onda v rečun zeti, či sam gazda zemle nema dužnosti mašču nutri dati.

Ako rendáš ober kontrakta, po šterom je dužen gazdi zemle sviny, špeka mašču, eli zrnye za hraniti dati, još i drugo kakše zrnye, eli živinca da, to se rendáš nemre v rečun zeti pre jedinijac.

Kaj je fundament nutridavanya? Kaj je treba včiniti či se povanye menya?

Fundament dužnosti nutridavanya je katastrofni čisti dobiček one zemle, štera je v katastrofnom arkušu zapisana kakti orana zemla, onda i ona zemla štera je v katastru ne zapisana za oranu zemlu, ali se 1944. leta na njoj gospodarilo kak z oranom zemlon. Nemre se za oranu zemlu zeti ona zemla, štera se makar, je v katastru zapisana za oranu zemlu, nuca za grunt, semišče, škednišče, šoderniču, ciglenicu vapno kopati, konople namakati i drugo, takše spodobno.

Ako je štera zemla v katastru zapisana za oranu zemlu, a zasadijen je gori sadovnyak, šuma, eli gorice, onda se ta zemla ima pre dužnosti nutridavanya samo onda i tulko rečunati za oranu zemlu, či je 1944. leta zaigjnu bila obdelana kak orana zemla.

Pre dužnosti nutridavanya rečuna se zemla, štera ima menye kak 3 zlatne korune čistoga katastralnoga dobička, za 3 korune po katastralnoj mekoti. a ona štera ima ober 20 zlatnih korun katastralnoga čistoga dobička, za 20 korun po katastralnoj mekoti.

Ona zemla, štera je v katastru ne zapisana za oranu zemlu, a prav za prav se nuca kakti orana, ima se prez zrečunany dužnosti nutridavanya tak gori zeti, kak najbližeša sosedna orana zemla, najrižeše klase.

Dužnost nutridavanya od senoškoš spada na onu zemlu štera je v katastru zapisana kakti senoškoša, a dužnost nutridavanya od gmajne, pašnika spada na onu zemlu štera je v katastru zapisana kakti gmajna, pašnik.

Či se v gospodarjenyu da kaj premeni na priliku či se na nutridavanye obvezana orana zemla, senoškoša, eli gmajna premeni na gorice, vrt, šumu, trstiku, eli' na takšu zemlu štera ne spada pod zemelsku porciju. eli ako se zemla z veškóm dužnosti — na priliku orana zemla na senoškoš, eli gmajnu — premeni, to je samo onda močigori zeti či se ta premenba, po zakonu najkasne do apriliša 30-ga nutri prijavila.

Či se zemla z menjšom dužnosti premenila na zemlu z veškóm dužnosti eli pak či se zemla prez dužnosti nutri davanya premenila na zemlu z dužnosti nutridavanya, to moraju vlasti prez sake prijave službeno gori zeti.

Čim več krompera povati

Kak nam je poznato, ve v taborsko vreme nam je potrebno čim več krompera. Ran tak za ljudsku, kak i za živinsku hranu. Poleg toga kromper da največkšega roda, a more se i na se fele ponuati, ve v taborsko vreme čuda kaj-kaj se da s kromperom namestiti. Rano zbog toga i vlada ide za tem, da se čim več krompera zapova. Na to opomene naše gospodare i Ministerium za polsko gospodarjenje.

Saki gospodar, po opomeni vlade, mora gledati, da zapova krompera ne samo, za domači kraj i za živinu, nego i za nutri dati i za trgovinu. Ve da su teška taborska vremena, teška je liferacija, treba je na sakom najmenjšem falčku zemle i na sakom vrtu povati krompera tak, da bo saka hiža imala svojega krompera. Pre kromperu čuda vala i to, da ne stoji pod taborskom pogibelu z lufta kak rečemo žetva, Pospraviti ga lahko, a niti vreme mu čuda ne škodi. Za krompera brati je onda vreme, da su drugi polski posli več včinyeni. A i zato je dobro čuda krompera povati, ober onoga kaj se doma nuca. kajti cena mu je dosti dobra, a pre nutri davany jakko vala za pšenicne jedinice. (Za jesti kromper vala za 33, a za fabriku kromper vala za 27 jediníc.)

Prem da je ve več vreme za krompera sa-

ditu skorom minulo itak se još i ve da posaditi i bo hasna dal. Samo neje dosti na vekšoj zemli, kak do ve krompera posaditi, nego je treba zemlu tak dobro obdelati kaj bo kromper roden. Kromper zasigurno zahteva, kaj ga tulko pot okopaju, kulkopot je to zbog drača i zabite zemle potrebno. S plugom okopati je moči fletne i menye košta.

Osobito važno je krompera ogrnuti, a to najviše pot prekesno delaju. Prvi pot je treba ogrnuti krompera da je cima peđeny visoka, a za tem još više pot a najmanje dvapot a slobodno i tri pot. Treba je paziti, kaj se kromper zadny pot ogre pređi kak cvete, kajti polti se lahko poseče mladji kromper a to pak rodu škodi. I to delo je dobro z plugom zvršiti. Bolše i fletne ide.

Ako bodo si gospodari prerszmeli kak je važno čim več krompera zapovati to bude velki hasen ne samo za obskrbu naroda nego i za same gospodare.

Prosimo naše čitatele, naj čuvaju novine, bo još čuda toga.

Leventaški glasi

Leventaši notarjušije Mikšavár su pobirali za bombaške kvarnike

Leventaši notarjušije Mikšavár su se jako lepo skazali. Na tretje leto dni oslobogjenya Megyimirja su pobirali dare za one nesrečne ludi šteri su od nepriateljskih bombi kvara pretrpeli. S tom prilikom su se i gospodari jako lepo skazali. Dal je saki kulko je mogel. Bogatašije više sirmačkšije menye. Nabralo se v občini Mikšavár: 555 50 P. v občini Drávacsány 545 P. v občini Drávamagyaród 334 60 P. i v občini Cseresnyés 145 P. Tak je ta notarjušija štera ima komaj 2200 duš, se skup dal 1580 P. 10 f.

Vekšji dari su ovi:

V Mikšaváru: 100 P. je dal Graf Ernő direktor narodne škole, po 50 P. Guszvinec János plebanos, Kócza János notarjuš, 30 P. je dal Dr. Szeszarics Imre doktor, po 20 pengő su dali Peitl Magdolna navučitelica, Jambrovic Zvonko štacunar, Kovács Balázs štacunar, Videc Ferenc krčmar 15 P. je dala: Török Magdolna poštamesterica, 13 P. Perger Vida štacunar, po 10 P. su dali Dovecs Ferenc, Rakssányi Katalin navučitelica, Vehores Magdolna, Jaklin Balint biro, Logozsár Imre, Majšun István, Szerez Antal.

V Drávacsányu: 50 P. je dal Petek János štacunar, 20 P. Logozsár Tamás biro, 15 pengő Kelencz Ignác po 10 P. su dali Csányi Etelka navučitelica, Juhász Alojzia navučitelica, Bendekovics Ferenc, Branilovics Mihály, Glogovec István, Novák Ferenc (br. 62.) Hrescs Anna, Hrescs Baltazar, Logozsár Antalné, Zsncár István, Marcus Mark Sesztán József, Szrpak István, Dolár János, Vinczekovics János.

V Drávamagyaródu: 12 Pengő je dal: Logozsár György, po 10 P. su dali Puklavecz Jakob biro, Logozsár József, Logozsár Ferenc, Benzec Peter, Lesinger János, Matkovics Peter, Salfarics Mihály.

V Cseresnyésu: 10 P je dala Vibovics Maria.

K tem darom dođu pengői i fileri menjših darovnikov.

Jako potrebno bi bilo, či bi se leventaši drugih občin ogledali v to lepu i plemenitu peldu Mikšavarskih leventasov.

Leventaši onih mesta, da se nesreča z lufta pripetila su junački pomagali braniti življenje i mekta onih nesrečnih, šteri su od nepriateljskih bombi nastradali. Pomagali su ranjenikam pre prvoj pomoči, skapali su s ludi pod zrušenih hiž, a je su našterni i svoje življenje alduvali v obrani ljudstva. Prinas tala Boga, ga još ne te nesreče, naši leventaši pak naj pokažuju ljubav za svoju domovinu i za one šteri su asreču pretrpeli.

Steni bodo postali vredni sinu svojih vrednih ocov i vredni magyarski leventaši.

Nagy József i Pap László Pestszent-erzsébet su najnoviši junački leventaški mrtvici

Davali su prvu pomoč, gasilu su ožnje i medtem alduvali svoje življenje za domovinu

(L. H. K.) Nepriatelni hičeju bombe, koleju

civilno ludstvo, vužujuju hiže, a naši vitezki leventasi se tršuju, da pomoreju, de je potrebno i da oslabiju peklensko delo nepriatelja. De se pokaže nepriatelj s svojim peklenskim delom, tam su prvi leventaši na pomoč. Braniju življenje, davleju prvu pomoč, gnsiju ognje i pospravljaju, kaj se zrušilo.

Samo ovo junačko delo naših leventasov zahteva i teške aldove. Domovnu, miati naša zapoveda, da ako je potrebno treba alduvati i življenje na oltaru domovine. Ne pita, mladi, eli stari, na koga doide red, mora podnesti junačku smrt. Najnoviši junački mrtvici su v Pestszent-erzsébetu Nagy József i Pap László leventaši v Pestszent-erzsébetu. Kralevskega suda je dostigla bomba. Vužgalo se stanje, a te dva leventaši i njihovi pajdaši su dobežali na pomoč. Nostli su vodu, trudili se i pomagali, kak najbolje, med tem doletela je druga partija nepriateljskih bombašov. Aeroplani ružuju, bombe pokaju zrepečeni falati letuju, leventaši se to ne glediju, nego vitezki braniju i pomažuju. Nepriatelj ne gleda, kam luti bombe, najviše ga veseli, či more čim več ženske i decu zaklati i tak su naši junački leventaši, poleg svojih teških poslov, ne gledši pogibel, nego branili su svoje bližnje i tak su Nagy József i Pap László alduvali svoje življenje v obrani domovine i svojega naroda.

Junačke leventaše — prve aldove leventaške obrane — zakopali su apriliša 6-ga. Pajdaši njihovi — leventaši — došli su na spredov s paradnim szakosom. Sprevodili su je na zadnyem potu s tom misli, da su te mladi leventaši pokazali peldu sakomu magyarskomu leventasi, kak je treba bistro slati na svojem mestu i podnesti aldove za domovinu.

APRÓHIRDETÉSEK - MALI OGLASI

Apróhirdetések díja szavankint 10 fillér. — A vastagabb nyomott szó kettőnek számít. Legkisebb hirdetés díja 1 P.

Trave za vračtvo pobirati. Iščem pobirača po selaj mogli bi i skup delati. Imam engedelya i magazina. Pitati v vuredništvu.

Gyógynövények gyűjtésére a falukból gyűjtőket keresek esetleg tarsulok. Engedélyem raktáram van. Cim kiadohivatbalan.

Žensku za dvoriti iščem dobru i marlivu. Pitati Szekovanyics István cukrász Csaktornya, naprti cirke. I jen voz slame bi kupil.

Takaritonót szorgalmat, jó magaviseletűt keresek. Szekovanyics István cukrász. Csaktornya, templommal szemben. Egy szekér szalmát is vennék

Divatáros tanoncot és kalapszalónba tanulóéányt jó házból felvesz. Zuzel Ferenc Csaktornya.

V modni štacun inuša i navučnicu za škrlake delati zeme gori. Zuzel Ferenc Csaktornya.

Łakatos, vagy hasonlő ipari masnak menne 17 éves, jőházból való fiú. Cim Puncsikár János Alsődombor 133.

Altisztji, vagy egyéb bizalmi állást keresek öskeresztény, murakőzi középkorú férfi. — Jelgje „Intelligens“ a kiadóba.

Jenoga pekovskoga detiča i inuša man zemem gori. Megla Antal Csaktornya.

Egy péksegédet és péktanoncot azonnal felveszek, Megla Antal Csaktornya.

— **Hrastovo drevo tesano** za tirštoke i drugo za prodati. **Škvorcz György** Viziszentgyörgy Banyahegy 33.

— **Kočíša iščem.** Dobi koštu i placu. Pitati Jug András Honvéd utca 73.

Felclős szerkesztő: Pecsornik Ottó
Felelős kiadó és laptulajdonos: Pecsornik Ottó
Helyes: Marokti Katalina Államvezető — Csaktornya
Közvetítő: József János, Károlyi János

„NE BANTSD A
MAGYÁRT”

Zrínyi

MURAKÖZ

„Adassék tisztelet
a katona
eszménynek”

Zrínyi-lohasz

Előfizetési ár: fél évre 6.— P.
Kiadóhivatal: Horthy Miklós-tér 6.

Csáktornya, 1944. május 12.

Politikai hetilap.
Megjelenik pénteken.

APAGYILKOS AMERIKA

Az egyik fővárosi lapban olvassuk, hogy a legutóbbi bomatamadáskor, többek közt elfogtak egy amerikai fiatalembert, aki, bár törve, de magyarul is tudott. Kiderült, hogy Horváthnak hívják, apja vándorolt ki Amerikába s ő már ott született.

Nem ismerjük ennek a fiatalembernek a mentalitását, a magyar hazáérti szeretetből bizonyára nagyon kevés lakozik benne. Nem ő a hibás ezért, hanem a hála Istennek letűnt, zsidó-liberális korszak, amely a nemzeti vagyonra a nekünk mindig ellenséges zsidók kezére játszotta át, véreinket pedig kivándorlásra kényszerítette s a sok ezer, örökre elvesztett, magyar testvérünk utódaiból kerülnek ki azok a Horváthok, akik most dollárokért idejönnek rombolni azt a hazát, amelynek létüket köszönhetik, ahonnan szülei származtak s amelyért őseik évszázadokon keresztül küzdöttek, vérukkal öntözték. Ezeknek a Horváthoknak itt sok rokonuk él, közös ősektől, közös vérből eredtek. Az ő leszármazóik adták Amerikának azt a munkáshadsereget, amely a zsidó kapitalisták égig érő palotáit felépítette, amely megadta a lehetőségét annak, hogy millióikkal uralkodjanak a világ felett és korlátlanul diktálhassanak, kinek mit szabad fogyasztania és milyen ruhába öltözködhetik.

A szegény magyar munkás, ha véletlenül jutott egy falat kenyérhez, minden testi és szellemi erejét erre kellett, hogy áldozza, nem volt fizikai ideje, hogy családjával törődjék. Gyermeketi idegen mentálitással telítve nevelkedtek, hamis próféták jóvendőléseit hallgatták s így nem csoda, ha elfeledkeztek, illetve meg sem ismerték azt a hazát, amely apáikat szülte, amelyért elvérezték a nemzet legjobbjai és sok százezer hősei.

És most ez az Amerika, amely létét köszönheti az Európából bevándorolt munkásseregnek, amely meggazdagodott a mi véreink verejtékén, összeszedte a fegyházak gangszteritőlélékeit, a társadalom sópredékeit s ide küldi őket, hogy gyilkolják le azokat az apákat, testvéreket, rokonokat, akik megteremtették azt a kultúrát, a világ fejlődésének azt a nivóját, amelyet éppen az amerikaiak bámulnak a legjobban s amelyről ők csak álmodoznak, de még csak hasonlót teremteni sem tudnak.

Szívünk vérzik és első sorban fáj nekünk magyar véreink pusztulása, de együttérzünk a többi európai népek szenvedéseivel is. Franciaország, félrevezetve a Rotschildok és egyéb zsidó kapitalisták hangzatos szavaitól, feláldozta legszebb

ifjúságát, feláldozta jóvendő reménységét, miért? Mert az angol és amerikai zsidó kapitalisták befönték a nemzet vezetőit, eltérítették a becsület útjáról azokat is, akik azt hitték, ha hallgatnak a becstelenségek szavaira, ezzel talán el tudják altatni a nemzet lelkiismeretét, de hiszen nem ez volt főcéljuk, hanem zsebeik megtöltése.

Olaszország! Mussolini! Jertek elő ti Öregok, akik emlékeztek arra, hogy Olaszország csak emlékeiből tudott, úgy ahogy élni. Akik tudjátok, ha leszálltatók bármely olasz állomáson, a koldúsok hatalmas serege lepett el benneteket. „Dolce far niente!” „Az édes semmittevés!” Ez volt jelszava az olasz közéletnek. Ez volt szomorú tragédiája az olasz nemzetnek, mert ebben a szellemben nevelték utódaikat azoknak, akik már akkor írták be aranybetűkkel neveiket a világtörténelembe, amikor a komoly tudósok is azt mondták: „Extra Europam non est vita”.

Az Ég megadta az olasz nemzetnek nagy fiát, Mussolinót, aki kivezette nemzetét a sötétségből, kenyeret adott a munkások kezébe, mocsarakból virágzó városokat teremtett és megadta a lehetőségét nemzetének, hogy az európai nemzetek sorában elfoglalja azt a helyet, amely méltón megilleti.

De az angolszás zsidó kapitalizmusnak ez schogy sem fért a fejébe. Nem akarta eltűnni, hogy az aranyborjún kívül más is uralkodhassék ezen a világon.

Ne légy könnyelmű!

Ne légy könnyelmű!

Ne kockáztasd életedet! A Hazának minden emberre szüksége van! Vedd igénybe az óvóhelyet még akkor is, ha fatalista vagy!

Mi a helyzet az óvóhelyek körül?

Általában minden óvóhely véd, mely az előírásoknak megfelelően lett kiépítve.

Az árokóvóhelytől a bombabiztos óvóhelyig igen sokfélék az óvóhelyek. A legáltalánosabb a már meglévő pincék-ből átalakított, úgynevezett „RH” (régiházi) óvóhelyek. Törmelék és szilánk (repsz) ellen jól, gáz ellen szükségszerűen védenek. Ennél jobb az u. n.: TGS (törmelék-, szilánk- és gázbiztos) óvóhelyek, melyek gáz ellen is védenek és előtérrel rendelkeznek.

A vidéken leggyakoribbak az u. n. „A” (árokóvóhelyek), melyek különösen

Megkönyvékzték és befönték az áruló Badoglio marsalt, a bábkirályt, romlásba döntötték az olasz nemzetet, mert nekik csak egy istenük van — a pénz, az aranyborjú.

De, ahogy az Irás mondotta, a fák nem nőhetnek az égig, a babiloniai tornyot sem lehetett felépíteni, úgy fognak ellenségeink is elveszni.

Ki miben vétkezik, abban pusztul. Példa erre az amerikai gangsterek tragédiája. Ide jöttek, nem hazájukat védeni, nem családjaikért, templomaikért, kultúrájukért küzdeni, hanem gyilkolni dollárokért, fontokért, elpusztítani azt, amit őseik évezredek át alkottak, elpusztítani azt, amit ők nem tudnak pótolni még tizezer év múlva sem, mert nem tanulták meg megbecsülni azt, amit őseiktől örökölték.

Minden farsangnak megjön a böjtje. Most farsangolnak a gangsterek, aki életben marad, élvezi a dollárokat, de Isten áldása nem lesz rajtuk. Eből gyűlt, ebul veszik, az apagyilkosnak pedig a Mennyrországban sincs kegyelem.

A rómaiak idejében egyszer megölték egy főurat. Fiára esett a gyanú. Mikor el akarták fogni, nyugodtan aludt ágyában. A járőr parancsnoka nem engedte elfogni, még felkölteni sem, azt mondván, aki ilyen nyugodtan alszik, nem lehet apagyilkos.

Roosevelt és Churchill urak álma — nem ilyen nyugodt. Ők félnek, félnek gonosztettük következményeitől, amelyek nem fognak elmaradni. Az ártatlanul megölt anyák és gyermekek szellemei örökölnék azon, hogy ne tudjanak nyugodtan aludni.

keres házakban használatosak. Ezek kiépítése a rendelkezésre álló anyagtól és a tájviszonyoktól függ. Sokféle módon építhető. Támpontokat nyújt a „Légoltalmi Közlemények” című szaklap f. é. április 15-i száma. Az árokóvóhelyek a légnyomástól, szilánkoktól — tömör, faajtós zilippel ellátva, aknabombák légnyomásától is — védenek. A teljesen nyitott árokóvóhelyek azonban veszélyesek lehetnek az oda behulló gyújtóeszközök, repeszek és légnyomás miatt, de egeszsgtelenekek is, mert nedvesek és hűléseket idézhetnek elő.

Általános méret: kb. 190 cm. mély, 120—140 cm. széles (ha nyitott 60—80 cm. széles), 2—3 személyenként egy folyóméter kell számítani. Vonalvezetéseket 8—12 méterenként derékszögben, vagy legfeljebb 120 fokos szögben kell megtörni. A szomszédos épületektől azok

kétharmad párkánymagasságának megfelelő távolságra kell építeni. Oldalait deszkával, vesszőfonással, vagy dorongfával lehet bélelni. Tetejét szigetelő réteggel beborított palákkal, vagy dorongfával és fellete legalább 50 cm-es földfeltöltéssel kell szilánkbiztossá tenni. Felszerelése: ülhelyek, de lehet. szükségnyílásról. egészségügyi berendezésekről is gondoskodni.

Óvóhelyről minden ember részére

gondoskodni kell, bármilyen formában. Több háznak közös óvóhelye is lehet.

Felvilágosításért és útbaigazításért a helyi Légóltalmi Ligához kell fordulni.

Gondoli magadra, családodra, embertársaidra! Mindent pólozni tudunk, csak emberéletet nem!

Ne légy könnyelmű!

Törseök Károly.

Jól védenek az óvóhelyek

(Győri tapasztalatok)

Még érezni lehetett a levegőben az omladékok porát, midőn a légítámadást ért város gyártelepére beérkeztem. Az utakon mindenütt szétszórva feküdt a sok tetőcserep, tégladarab, ablaküveg — mintha egy pusztító vihar tépázta volna meg ezt a városrészt. Elhamvadni kis lakások peryéi váltakoztak a lerombolt épületek égbeemeredő kormos falaival. Már nem égett semmi. A tüzoltóság egy napi megfeszített munkával elfojtatta azt a hatalmas lángtengert, melyet a gyújtóhasabok ezrei és a gyújtóbombák okoztak.

Lakóházak, középületek között járva, a lakatlan épületek üres ablakszemei tatonganak a szemlélőre, mintegy mutatva, hogy egy 15 perces légítámadás elég ahhoz, hogy ezt a bombasújtotta kis városrészt földönfutóvá tegye. Az általában benyomás rögtön érzékelteti, hogy a jól épített, erős épületek, ha bombatalálatot nem kaptak, szilárdan megállták helyüket. Mint egy erős tölgy, melyet a vihar megtépáz, úgy álltak helyüket ezek a házak. Tetejükről a légnyomás, a repeszek és szertehulló törmelések a cserepeket lerázták, az ablaküvegeket bevették, lehet, hogy ezek az épületek maguk is megremegtek a borzalmas percekben, de most is büszkén állnak helyükön és megingathatatlanul. Bemegyek egy-egy ilyen ház épésében maradt óvóhelyére. Bár üresek voltak, de az árván hagyott berendezések igazolják, hogy megfelelték céljuknak. Még a vészkijáratra sem volt szükség. Ezen házak lakói halásak lehetnek a jó védelemért. Voltak pinceóvóhelyek, melyeket a romok és törmelések betemettek, mert közvetlen közelükben találatot kapott az épület, vagy 2-3 emeletes épület, mely találatot kapott, de az óvóhely feltartotta az omladékokat. Ezekből is sok embert mentettek ki, sőt több helyen a vészkijáratot is tudták használni.

Általában a beomlott óvóhelyek 95 százalékból a betemett embereket ki lehetett menteni.

Természetesen, hogy egy találatot kapott földszintes ház óvóhelye elpusztul, de az ilyen találatok száma elenyészően kevés, mert ha a bomba a ház mellé esik, vagy a háznak csak egy részét éri, akkor csak omladékok temetik be az óvóhelyet.

A szintén sok bombát és gyújtóeszközt kapott munkásnegyedek lakói természetesen fedett és nyitott árokóvóhelyeken tartózkodtak, mert ezekben a lakásokban pincék a magas talajvíz miatt nem igen voltak. A fedett árokóvóhelyek,

melyek bombatalálatot nem kaptak, jól védték a bent tartózkodókat, de a nyitottakban gyújtóhasabok, repeszdarabok, törmelések és egyéb szertehulló anyagok sérüléseket is okoztak. Az árokóvóhelyek egy része a közeli bombarobbanástól beomlott, ezekből is mentettek ki embereket. Igen jól védenek az úgynevezett körboltozatos téglából épített óvóhelyek. Ezek még a légnyomásnak is ellenállnak és csak azokban pusztulnak el az emberek, melyek találatot kaptak.

Minden híreszteléssel szemben meg kell állapítani, hogy igenis az óvóhelyek jól védenek.

Követelmény azonban, hogy azok kiépítése szakszerűen történjen. Ennek legmarkánsabb bizonyítéka az, hogy a szőnyegszerű bombázást kapott városrészt sok ezer lakosának életét mégis csak az óvóhelyek mentették meg.

A legtöbb veszteség a szabadban tartózkodó, ide-oda futó, menekülő embereket érte. Ezek a sok gyújtóhasaboktól, bombarepszektől, egyéb szertehulló anyagoktól pusztultak, vagy segítség nélkül véreztek el.

Igen sok menekülőt ért halálosan a támadó repülőgépek lövedéke.

A bombázást végrehajtott ellenséges gépek gépfegyvereikkel végigpásztázták a bombázott területeket. Ezek is nagy pusztítást végeztek.

A szabadba, mezőkre, erdőbe való menekülés a legrosszabb, mert bombák, gyújtóeszközök oda is esnek, a légifegyverek tüze elől pedig nincs menekvés.

Okuljunk ezeken a tapasztalatokon és ne meneküljünk pánikszerűen, hanem használjuk ki a már jól bevált óvóhelyeket.

Légítámadások ellen egyedül a térszint alatt van biztonság és lehetőség az élet megmentésére.

Beszéltem emberekkel, akik az óvóhelyen végigélték a borzalmas percekét, többben még másnap is remegtek, voltak akik megöszültek a pokoli idő alatt, soknak barázdát húzott az arcára a sors kegyetlensége, de az átélő pusztító vihar után friss életerő keményítette meg szívüket és idegeiket. Dacos elszántság és bátorság váltotta fel bennük az óvóhelybetegség lazás állapotát.

A tűzkeresztségen keresztülestek.

Törseök Károly.

Gyűjtések Perlakon a bombakárosultak javára

A Baross Szövetség Perlak és Vidéke szervezte a bombakárosultak részére Perlak községben gyűjtést rendezett, melynek eredménye a következő:

50 pengőt adtak: Dr Forintos Géza főszolgabíró, Dr Kecskés János kororvos. — 30 pengőt: Kerlezsa János kereskedő és N. N. — 25 pengőt: Csonkás István fakereskedő és Vags János közs. tisztviselő. — 20 pengőt: Glavina János lisztkereskedő, Sztubiárics Ignác gazdalkodó, Misis István bérletosztó, Vojvoda Alajos plébános és Dolnecz Antal kereskedő — 15 pengőt:

Novák Irma hentes és mészáros. — 12 pengőt: Bálint Béla hentes és mészáros. — 10 pengőt: Tomecz Antal kereskedő, Tomecz József kereskedő, Stimec Jánosné kereskedő, Hajdinyak Gergely vendéglős, Kulán Pal kereskedő, Dolencsics József kereskedő, Dervarics Károly Cikta it. üzletvezetője, Deladio Dujo vendéglős, Glavina Pal vendéglős, Dr Kovács Ferenc ügyvéd, Kutyák György kereskedő, Halonya István kocsimáros, Monostori Tibor szolgabíró, Angyal János közs. bíró, vitéz Murai Ferenc h. bíró — 5 pengőt: Poszavecz Lőrinc pék, Benkő Gusztávné keres-

máros, Baranacsics János gazdalkodó, özv. Bernancz Antalné kereskedő, Perlaki csendőrös, Lukacsics Miksa vendéglős. — 8 pengőt: özv. Komecz Jánosné kereskedő. — 3 pengőt: Mihailovich Béla m. kir. jara. állatorvos. — 2 pengőt: Gál József csendőrmester és N. N. — 1 pengőt: Grabant Mátyás közs. előjáró.

Összesen 573 P. azaz Ötszázhetvenhárom pengő. Ez az összeg a Baross Szövetség orsz. központjának lett megküldve.

Az ügyvédi kamarához tartozók a kamara útján az alábbi összeget küldték meg a bombakárosultak részére:

50 pengőt adtak: Dr Domján Gyula ügyvéd, Dr Délczeg Imre ügyvéd. — 30 pengőt: Dr Szlavicsics Mátyás v. ügyvéd. — 20 pengőt: Dr Kovács Ferenc ügyvéd. — 10 pengőt: Dr Balazsics Gyula ügyvédielőlt.

Összesen: Egyszázhatvan pengő.

Örömmel közöljük ez adatokat, mert azt látjuk, hogy a perlakiak is sietnek szegény bombakárosult testvéreink megsegítésére. Egyben szót morán kell megállapítanunk, hogy leszámítva az ügyvédi kamara útján adakozókat, 573 pengő Perlak tarsadalmához képest nagyon csekély összeg. Egy tüzésnél is a legkisebb faluban is nagyobb összeg gyűlt egybe.

Perlak járási székhely, legnagyobb részben jómódú gazdák lakják s bizony nagyon sok név hiányzik a kimutatásból. Nem elég, hogy az ügyvédek, tisztviselők, kereskedők, vendéglősök siettek a nyomorgók megsegítésére, a többi rétegeknek is meg kellett volna mozdulniuk. Valamennyien egy hazának vagyunk egyforma gyermekei. Mikor látjuk az ellenséges bombázó gépek felettünk repülni, már tudjuk, hogy megint vérrel és vagyonnal kell áldozni, mert a bősé ellenség a fronton nem képes bennünket leküzdeni, tehát ily módon, békés polgárok, gyermekek legyilkolásával, vagyunk megsemmisítésével igyekszik pokoli célját elérni.

Ezt leküzdeni szintén honvédelem. Letörölni a könnyeket a szenvedők arcáról, segíteni az árvaikat, hajléktalanokat, kenyerüket veszítetteket, egyenlő értékű a hadi szolgálattal, mert ezzel bizalmat öntünk beléjük, megerősítjük őket a végső győzelem hitében és megadjuk az első segítséget, míg ismét keresethez jutnak.

Adakozzék mindenki tehetségéhez képest. Aki úgy érzi, hogy túl kicsi összeggel szerepel a listán, egészítse ki, mert nagyon keveset csak nagyon szegények adhatnak.

Az új magyar életben csak azoknak van helyük, akik zsviesen és tehetségükhöz mérten áldoznak a közért. A haza mindnyájunké, egyformán tartozunk azt védeni, támogatni és érte áldozni.

Mikszárv muraközi körjegyzőség alig 2200 lelket számlál, a plébániát, iskolát és jegyzőséget kivéve, csupa földműves lakja, mégis több mint 1500 pengőt adott össze e nemes célra.

A
SORS

könyvében
meg van írva...

Nyerhet, ha van

ÁLLAMI SORSJEGYE

Egész sorsjegy 4--P, fél 2--P.

A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége Csáktornyai Csoportjának múlt évi működése

Mint jelentettük, a Mansz megtartotta évi rendes közgyűlését s azon Kovácsics Ella tanító-nő, ügyvezető elnök az elmúlt évi működéséről a következőkben számolt be.

Az 1943 év folyamán két teadélután rendeztek 1754 pengő bevétellel, ebből 300 pengőt a Főméltóságú Asszony akciójára, a többi pedig a szegények és honvédek segélyezésére fordították.

A nagykanizsai keresztény tisztviselők vendégszerelésével egy műkedvelő előadást tartottak. Ennek tiszta jövedelmét 360 pengőt, s az ugyane célra külön gyűjtött 262 pengőt, a Gasparich Márk szobor költségére adományozták.

Közben egy lelkiigazgatót, egy varró, csuhélfőnök és egy házi betegápolási tanfolyamot tartottak. Papuskészítési és szövési oktatást is végeztek.

Részt vettek a Magyar Vöröskereszt által rendezett gyűlésen is.

Múlt évi április havában a harctérről vizsátért honvédekkel hűsmeével, kenyér-, kalács-, bor- és cigarettával vendégelték meg.

Oktober és november hó folyamán, özv. Prrsztecz Ignác vezetésével a hadbavonultak hozzátartozói részére 70 drb. alsó és felső ruhát készítettek ajándékképpen, 1000 pengő értékben.

Négy ízben gyorssegélyt adtak 100 P. összegben és állandóan fizették 3 család lakbérét, havi 30 pengővel.

Van négy, forgalomban lévő vándorkelengyélük, betegek részére 3 lepedőt ajándékoztak.

Karácsonyra gyűjtöttek 1605 pengőt készpénzben és természetbeni adományokban. Kiosztottak a szegények közt 1685 pengő készpénz és 1200 pengő értékű természetbeni adományt. Feláldították a mindenki karácsonyfáját, azonkívül a honvédek részére három és a községi szeretet-ház részére egy karácsonyfát.

A szeretetház kápolnájára a Mansz tagok 2580 pengőt gyűjtöttek és még most is érkeznek adományok e célra. Egyébként a kápolna berendezéséhez természetbeni adományokkal hozzájárultak a budapesti központi, nagykanizsai és berettyóújfalusi Öltáregyesületek, Szt. Ferenc budapesti rendháza, továbbá a csáktornyai tanítóképzde adományozta az oltárt terítővel és a sekrestyeszekrényt.

A választások megejtése után megállapítottak az új munkatervet.

Végül még indítványozták, hogy május egyik vasárnapján ajánlja fel városunk vezetősége közsegünket a Boldogságos Szűz oltalmába.

A bombakárosultak javára

A bottornyai leventeanyagok és ifjak gyűjtése

Meleg szívvel írott levelet kapott szerkesztőségünk. A bottornyai leventeanyagok és ifjak 402 P. 63 fillért gyűjtöttek a bombakárosultak javára.

Azt írják: Csekély az összeg, de jó szívvel adták. Fogadják oly szeretettel, mint milyen-nel a bottornyai körjegyzőség magyarérmelmű lakossága adta.

Bottornya kicsi körjegyzőség és sok benne a szegény ember, mutatják ezt az összeadott fillérek, de mégis csak adtak magyar testvéri érzelme. Adományuk és a leventeanyagok és ifjak hazafias magaviselete szolgáljon például a többi községnek és leventéknek.

Ujabb adomány:

Pétrics Ágoston Csáktornya	50— P.
Eddigi gyűjtésünk	827— P.
Bottornyai körjegyzőség	402 63 P.
Összesen	1279 62 P.

TANONCOT

jóházból felvesz

özv. Flitsár Istvánné
vendéglője.

LEVENTE HIREK

Leventék! -- büszkén tekint rátok a nemzet

A Leventék Országos Parancsnoka megdicséri
a bombakárosultak megsegítésén dolgozó
leventéket

A Levente Hírközpont jelenti:

Vitéz Solymossy Ulászló vezérnagya, a Leventék Országos Parancsnoka az alábbi parancsot adta ki:

— Európa népeinek az egész világot fenyegető bolszevizmus ellen vívott elkeseredett harcán közben, világrengető, nagy események sodrába került nemzetünk és a sorsdöntő pillanatok egész sorát éljük. A magyar honvéd Legfelsőbb Hadurunk parancsára hősi elszántsággal védelmezi hazánkat az ösök vérvél áztatott szent földjén, a reánk törő bolszevista hordák ellen. A világégés immár gigantikus méreteket öltött és az ellenség sorozatos terrortámadásai a védtelen polgári lakosságtól is súlyos veréldozatot követelnek, ártatlan asszonyokat és gyermekeket ölnek meg és tesznek hajléktalanná.

— Ebben a reák szakadt vészterhes és szomorú időkben melegevéssel vettem tudomásul a napi sajtóban megjelent terjedelmes cikkekkel a minduntalan kicsendülő elismerést, hogy a magyar leventéifjúság önfeláldozó bátorsággal, férfias helytállással, önként vállalt munkával segít a bajbajlítottakon. Az aggodalom nehéz óráiban a leventéifjú elsőként igyekszik megjelenni a bomba által sújtott helyen, hogy a mentés, oltás, elsősegélynyújtás, romtakarítás munkáiban szorgalmas két kezével segítséget nyújtson.

— Boldog örömmel kell megállapítani, hogy méltok vagytok a magyar levente nevére.

— Magyar Leventék! Büszke örömmel tekintek rátok, de büszkén tekint rátok minden egyes előljárótok és az egész nemzet, mert igazolva látjuk a leventéintézményben működő leventeparancsnokok fáradhatatlan munkáját, mely megtermelte nemcs gyümölcsét. Ti vagytok a magyar katonaszemély letéteményesei. Nyugodt lehet a magyar nemzet, mert él bennetek a magyar katona erénye, mely legfőbb biztosítéka megmaradásunknak és felvirradásunknak.

A Leventék Országos Parancsnoka a leventékhez intézett parancsában megemlékezett az első levente hősi halottakról és dicső tettüket örök példaképpel állította minden levente elé.

Aknamezők az északi fronton
(Foto R. D. V.)

HIREINK

— Szünetel a tábori postacsomag felvétel. Illetékes helyről nyert értesítés szerint közöljük, hogy a tábori postai csomag felvétele még ezideig is szünetel. A csomagforgalom újra felvételének időpontját közölni fogunk.

— Tűzoltók Flórián napja. Szent Flórián a tűzoltók védőszentje. Ünnepe május 4-én, de derek tűzoltóink mindig a négy következő vasárnapon ünneplik védőszentjüket.

Dél előtt fel 11 órakor misét hallgattak, utána zenés díszmenet a tűzoltó-laktanyáig, ahol az újonnan felavatott tűzoltók letették a fogadalmat, majd a parancsnok néhány szóval további hazafias munkára buzdította a tűzoltókat és az érdemei szerzett tűzoltók közt kiosztotta a kitüntetésekkel.

A Himnuszal végződött az ünnepély. A szokásos tűzoltóműveltség a háborús visznyok miatt elmaradt.

Városházi hírek

Csáktornya nagyközég képviselő testülete május hó 6-án rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen a következő ügyeket tárgyalták le:

A képviselő testület elhatározta, hogy az „Apat a hadiárnyaknak” mozgalom támogatásában egy hadiárny nevelését vállalja magára.

Domjanics János városi szegény felvételét a szeretetházhoz.

Kirchfeld Károly csáktornyai lakos ingatlan ügyében a képviselőtestület az eladást véglegesítette. Az eladás a vasúti soronpóval szemben lévő telekre vonatkozik, ahol Kirchfeld Károly újonnan felépített háza és fátelpe van.

„ARANY BÁRÁNY”

Kötöttáru üzem, CSÁKTORNYA

Kossuth Lajos u. 9. - Telefon 143.

Gyárt elsőrendű kötöttáru.

Tulajdonos: Kuráth Joachim

Német márkák beváltása

Illetékes helyről közlik: A német véderő egyes alakulatai március 19. és 25. között pengő bankjegyek hiányában hűsalmi pénztárgyekkel fizettek. Mindazok, akik a tényleg adományban fizetéseken ilyen pénztárgyet elfogadtak, lehetnek azoknak pengőre való átváltását. Az erre vonatkozó kérelmek elutasítása mellett írásban kell benyújtani május 12. és 20. között a Pénztárgykezelési Központ kötelekebe tartozó bármely pénztárgyét. Száz márkáért 164 20 Pítetnek.

Első Muraközi Szövöde Rt.

Gyártalep: CSÁKTORNYA
Széchenyi u. 50 • Telefon: 31.

KÖZPONTI IRODA:

BUDAPEST, VII., Király ut 55 szám.

Telefon: 424-104.

Kőbányai Polgári Serfőzde

muraközi egyedüriszítója, ugyszintén

PETÁNCI ÁSVÁNYVIZ főraktára

glavno skladišče PETANSKE kisele vode

Csáktornya, Kossuth L.-u. 1 sz. alatti

nyitrai MRÁZ TIBOR

Csáktornya, Kossuth L. vulica br. 1.

telephelyiségét **ÁTHELYEZTE**
A ZRINYI VÁR BELSŐ UDVARÁBA.

je svoje skladišče i magazine **PREMESTIL V**
ZNUTREŠNJI DVOR ZRINYI GRADA (Staroga grada)

Menetrenváltás*

A Máv igazgatósága közli a következő új menetrendet:

Budapest — Csáktornya között

Budapest keleti pályaudvarról indul a sin autóbusz 18 órakor, Csáktornyára érkezik 21:58 órakor, Csáktornyról Budapestre indul 3.30 óra-

kor, érkezik Budapest keleti pályaudvarra 9.02 órakor.

Egyéb vonatok

INDUL:

6:10 személyvonat Siófokig
1:30 „ Budapestig
6:35 motoros vonat. Nagykanizsáig

ÉRKEZIK:

9— motorosvonat Nagykanizsáról
15:45 személyvonat Székesfehérvárról
21— „ Budapestről

Csáktornya — Zalaegerszeg

INDUL!

3:45 személyvonat Zalaegerszegig
6:36 „ Muraszerdahelyig
14:20 „ Zalaegerszegig
18:55 „ „

ÉRKEZIK:

6— személyvonat Zalaegerszegről
7:49 „ Muraszerdahelyről
17:58 „ Zalaegerszegről
21:44 „ „

Csáktornya — Miksavár

Indul 16 órakor, érkezik 16:24 órakor.
Polstrau felé indulnak vonatok Csáktornyáról 3:15, 9:54 és 18:29 órakor, érkeznek 8:11,

17:51 és 21:35 órakor, de ezek Miksaváron nem állanak meg.

Csáktornya — Varasdi hid

Indul 9:03 és 17:20 órakor.

Érkezik 9:38 és 17:56 órakor.

*Esetleges hibás közlésért és időközi változásokért, sem a szerkesztőség, sem pedig a kiadóhivatal felelősséget nem vállal.

S P O R T

Nagykanizsai Vasutas — Csáktornyai Zrínyi 4-1 (1-0)

A csáktornyai csapat a következőképpen állt fel.

Vitéz Magyar—Körös, Vas—Vugrinecz, Benkő II., Pálly—Vaszer, Megla, Benkő III., Vrbanc, Branovics.

Az első percekben a nagykanizsai csapat támad többet, de utána feljön a CsZTE. csapata is, de a csatárok nem tudták bevenni a nagykanizsai kaput. A játék teljesen kiegyensúlyozott. A nagykanizsaiak csak egy szerencsés góllal tudtak az első féldőben vezetni. A második féldőben a CsZTE. rohamokkal indul. A főlényt gól koronázza. Benkő III., Vaszer átadásából tisztára játsza magát, majd a tizenhatos pont tááékáról a jobb sarokba bombáz. A gól fellelkesíti a csapatot és egyre-másra vezet a veszélyes támadásokat, de a játékevezető tévesen mindig leállítja azokat.

Bírálat. A mérkőzés kemény harcot hozott, ahol a fizikailag gyengébb csáktornyaiak mindig alulmaradtak. A mezőny legjobbjá Vas volt. A játékevezető Székely Árpád a híres NB I. játékevezető nagyon rosszul vezette a mérkőzést, csapatunk rovására. Sajnálattal kell feljegyeznünk még azt is, hogy a közönség körében ismét partizán és csetnik csúszavakat hallottunk, ami nagyon befolyásolta a játékosok lelki állapotát.

MALOMHENGER

Ganzgyártmány, dupla, 3/8 eladó, vagy kissébbért elcsereélhető. Smirglikó kukoricaörlésre, teljes felszereléssel, szijakkal eladó.

GYURAN MÁRTON

Széchenyi, posta: Muraszerdahely

Csáktornya nagyközség előljáráóságától

2782/1944 sz.

Hirdetmény

Felhívom az összes adózókat, hogy közadótartozásukat úgy az 1943 év végén fennálló hátralékot, mint az 1944 évi I. és II. negyedre esedékes adótartozásukat május hó 15-ig feltétlenül fizessék be ezen község 98.793 sz. csekk-számlájára.

Mindazon adókötelesek ellen, akik a fenti felhívásnak a határidőben nem tesznek eleget, a legszigorúbb végrehajtási eljárás lesz fogantatva.

Csáktornya, 1944 május hó 5.

Előljáráóság.

Borzalmas szovjet kegyetlenkedések egyházi személyekkel szemben a keletgalicai területeken

A Középeurópai Katolikus Kurír legutóbbi híradása szerint Keletgalicia egyes területein, melyet a német csapatok nemrég kiűritettek, majd újra birtokukba vettek, borzalmas látvány fogadta a bevonuló csapatokat.

A lakosság elbeszélése szerint a GPU, amely a szovjet csapatokat azok bevonulása után nyomon követte, oly szörnyű terrort fejtett ki, amely még az 1939. és 41. közötti bolsevista uralmat is felülmulja. A gyilkosságok, elhurcolások mértéke olyan nagy, hogy nem is lehet más célja, mint a megbízhatatlannak hitt lakosság teljes kiirtása. Az ukrán lakosság használható részét azonnal a katonák fözzé állítják, a lengyel lakosság felett azonban a népbiztosok teljes szabadkezelést kaptak. Így pl. Tarnopol közelében a bolsevisták az egyik falu felkészítéstől agyonlőtték. Mikor néhány nap múlva el akarták temetni, a GPU emberei hirtelen megrohanták a temetőt és a temetést végző papot is agyonlőtték. A toporowi plébánián a káplánt végezték ki ördögi módon. Kinzás után agyonlőtték, majd testét az utca porában vonszolták végig, egészen a templomig és ott szögessdróttal rákötötték egy keresztre.

Hirdessen a „Muraköz”-ben

Zalvármegye alispánjától.

14.399/ni. 1944. sz.

Pályázati hirdetmény

Zalavármegye törvényhatósága által a m. kir. Ludovika Akadémian létesített alapítványi helyre 1944. 45. tanévre pályázatot hirdetek.

A pályázati eljárási pályázati kérelmeket hozzam, tolyó évi június hó 1 napjának déli 12 óráigj annal is inkább nyútsak be, mert a később beérkező pályázati kérelmek nem vehetnek figyelembe.

Erre az alapítványi helyre mindazok a zalavármegyei születésű és lakos ifjak pályázhatnak, akik az erre vonatkozó szabályokban megszabott előképztséggel rendelkeznek (gimnázium, lyceum, ipari középiskola, kereskedelmi középiskola, mezőgazdasági középiskola, stb. érettségi vizsgafeltétlenül meg kell lenni és a megállapított egyéb általános feltételeknek is megfelelnek.

Részletes feltételeket a pályázati hirdetmény a m. kir. honvéd Ludovika Akadémia és a m. kir. Bolyai János honvéd műszaki akadémia részére az 1944. 45. tanévre című füzet tartalmazza, amely megjelent a Budapesti Közlöny I. évi április hó 21. 75. számában és betekinthető az ügy eladójanál (alispán hivatal, 13 sz. szoba).

Zalaegerszeg, 1944. április 15.

Alispán helyett:
dr. vitéz Hunyadi László
em. főjegyző.

Adakozzunk a bombakárosultaknak

MEGYIMURJE

Preplatna cena: 6. — P. na pol leta.
Vuredništvo: Horthy Miklos-tér 6.

Csáktornya, 1944 május 12.

Politički tjednik
Zide saki petek.

Amerika, vubitelica svojih ocov

V. je jami budapeštanskimi novinami smo čitali, da zadnyipot, da su na Budapest bombe hitali, prijeli su med više toga jenoga mladoga soldata, šteri, makar slabeše, eli znal je i magyarski govoriti. Doznalo, se da se zove „Horvath“, otec nyegov se odselil v Ameriku i oa je već tam rogen.

Ne poznamo dušu i misli toga mladoga človeka, lubavi za magyarsku domovinu ima sigurno jako malo v svojem srču. Neje on zato kriv, nego ona židovska—liberalna vremena, šterih smo se fala Bōgu rešili i štera su navek išla za tem, da narodni imetak dojde v roke židovam našim najvećšim nepriatelam. Ludi naše krvi pak su bili prisiljeni odvandraty vun z domovine, da si najdeju suhu koru kruha. Čuda jezer naših bratov, sinov naše magyarske domovine smo tak zgubili i nyihovi odvetki su oni Horvathi, šteri ve, za dolare dohajaju sem, rušiti onu domovinu šteroj moraju zafaliti, da su na svetu, de su se rodili nyihevi oci i za šteru su nyihovi starci črez više sto let harčovali i s krvi polevaliju.

Čuda rodbine ovih Horvathov živi na našoj zemli, isti su nyim oci, z iste krvi su se rodili. Nyihovi odvetki su dali Ameriki one šerege delavcov, šteri su židovskim kapitalistam zazidali palače, skorom do neba visoke, dali su nyim mogućnost, da s svojimi milijoni kralujeju po celomu svetu i da zapovedaju, što kaj sme trošiti i kakšu opravu si sme obleći.

Siromaski magyarski delavec či se ntu pripetilo, kaj je došel do falaček kruha, moral je za to aldovati celu jakost svoje duše i tela. Neje imel vremena, da se briga za svoju familiu. Deca su mu odrasla v ljudskom duhu, poslušala su kri-ve, hamišne apoštoly i tak se ne kaj čuditi či su pozabila, bole rečeno niti ne su spoznala onu domovinu štera je rodila nyihove oce, za šteru su najbolši sini naroda i čuda sto jezer vitezov krv pre lejali.

I ve ta Amerika, štera more samo evropskim delavcem zafaliti, da obstoji na svetu, štera je obogatila z naša krvi je skup pobrala z reštov gangstere i vubitele, najhuše ludi na svetu i pošila je sem, do zakoleju one oce, brate, rodbinu, šteri su stvorili onu kulturu, onoga visoko rezvitoga sveta, šterom se rano amerikanci najbolje čudiju i za šteroga oni samo senyaju, a stvoriti niti spodobnoga nemreju.

Srce nem je krvavo i najpredi nas boli krvavi zgubiček naših magyarskih bratov, eli poleg toga imamo srce i za trpljenja drugih evropskih narodov. Francosku su na stranyski pot spravili bankeri Rotschildi i drugi židovski kapitalisti s svojimi sladkimi rečmi i Francoska je aldovala svoju najboljšu mlajšinu, svoje vufanye v bodočnost a se to za kaj? zato kaj su američki i engleski kapitalisti zapleli roditelje naroda doli su spravili s poštenoga pota i one, šteri su mislili da či bodo poslušali one nepošteno izdajitelje, morti bodo mogli vlihnuti dušno spoznanje naroda. A im je ne to bil nyihov glavni cil nego to da si žepe napuniju.

Taljanska! Mussolini! Hodte napre vi stari šteri još znate da je Taljanska mogla živeti samo s svojih starih spomen i to samo kak, tak. Vi šteri znate, da de god ste v Taljanskoj s čuga doli stali, obleteli su vas čeli šeregi bogcov. „Dolce far niente“. „Sladko je nikaj ne delati“. To je bila glavna reč taljanskoga naroda, kajti v takšem duhu su odhranili odvetke onih, šteri su već v ono vreme zapisali z zlatnimi slovimi svoja imena v svetsku povestonda, da su i najvećši zvučem ludi rekli, zvun Europe nega življena.

Bog je dal taljanskomu narodu nyegovoga velkoga sina, Mussolinia šteri je naroda vun dopelal s kniće. Delavcem je dal kruha v roke, de su mlake, močvare bile, tam denes stojiju lepi varaši i sela i dal je mogućnost svojemtu narodu, da med evropskimi narodi zavzeme ono mesto, štero je vreden ištero ga pripada. Samo anglosaskim židovskim kapita-

listam, to nikak neje išlo v glavu. Ne su šteli trpeti, da bi zvun zlatnoga teleta i što drugi mogel kralovati na ovomu svetu. Obišli i zapleli su izdajitelja domovine, maršala Badoglija i njegovoga nedorasloga krala, zrušili su v prepast taljanskoga naroda zato, da je za nyih samo jeden Bog penezi, zlatno tele.

Ali, kak Sveto Pismo govori, drev-je nigdar nemre dorasti do neba, babilonskoga turna ne su mogli gori postaviti, tak bodo i naši nepriatelji prepali.

Što kakšega greha napravi, v takšoj kaštigi mora i pogintiti. Pelda je tomu, kak bodo zišli te amerikanski, vubiteljski gangstere. Sem su došli, ne braniti svoju domovinu, svoje familije, cirkve, harčuvati za svoju kulturu, nego klata za dolare, ze funte, vništiti ono, kaj su nyihovi starci stvorili črez jezero leta. Vništiti ono, kaj nabodo mogli namestiti niti za deset jezer let, kajti nesu se navčili poštuovati ono, kaj su od starcov herbali.

Po sakim fašniku dojde korizma. Ve gangstere imaju fašnika. Šteri bo živ ostal, bo vžival dolare, eli boži blagoslov nabo nad njimi. Po pesjem došlo, po pesjem odišlo. Vubitelj oca pak ne dobi milost niti pred Nebeskim Sodom.

Za vreme rimske dobe su jempot zaklali jenoga velkoga gospona Sumla je opala na njegovoga sina. Da su ga šteli vloviti mirno je spal na svojoj posteli. Komandant straže ga ne dal vloviti, niti zbuditi i rekel je, što tak mirno more spaty, neje mogoče da bi svojega oca zaklal.

Gospoda Roosevelt i Churchill nemreju tak mirno spaty. Oni su straham i straham, kaj bo z onoga zločestoga dela, kaj su napravili, a bodeju dobili štrofa zato Duh zaklanih mater i dece paziju, da te ludi nabodo mogli mirno spaty.

Najte biti nemarni! Delajte grabe za obranu!

Najte svoje življenje na kocku metati! Domovina nuca sakoga človeka! Delajte grabe za obrane i skrivajte se vnu nje, da dojde pogibel z lufta!

Kak zglediju te grabe za obranu?

Saka graba brani či je tak napravljena, kak je treba. Te grabe za obranu su čuda fele. Najviše nyih je v pivnici napravlenih, Ove dobro braniju proti cigloju i proti falatam bombi, a nekak i proti gazu.

V našimi kraji su najbolše grabe, de ga pivnice ne či se delaju na vrtu, daliko od stanya. Moči je te grabe napraviti na više fale forme. Najbole je či se na

pravi v formi L, V, eli pak . Treba je te grabe skopati tak da nabo došel podvir či se voda kaže nakla je treba deti cigla, eli blanye moraju biti i vrata, eli drugo pokrivalo, štero trdo drži tak, da jaki luft nemre odnesti.

Odprte grabe nesu dobre moreju biti pogibelne, kajti z lufta lahko nutri opadneju falački bombe, kugle od mašinpušek i mašinštukov, palice za vužigati i druge pogibelne stvari. Se to more napraviti velku nesrečnu smrt. Da dojde od rezpočenih bombi jaki luft i to zakole človeka v odprtoj grabi. Zvun toga su takše odprte grabe navek mokre i moči se prehladiti v nyimi.

Kőbányai Polgári Serfőzde

muraközi egyedárusítója, ugyszintén

PETÁNCI ÁSVÁNYVIZ főraktára

glavno skladišče PETANSKE kisele vode

Csáktornya, Kossuth L.-u. 1 sz. alatti

nyitrai MRÁZ TIBOR

Csáktornya, Kossuth L. vulica br. 1.

telephelyiségét A HELYEZTE
A ZRINYI VÁR BELSŐ UDVARÁBA.

je svoje skladišče i magazine PREMESTIL V
ZNUTREŠNJI DVOR ZRINYI GRADA (Staroga grada)

Menetrenváltás*

A Máv igazgatósága közli a következő új menetrendet:

Budapest — Csáktornya között

Budapest keleti pályaudvarról indul a sin autóbusz 18 órakor, Csáktornyára érkezik 21:58 órakor, Csáktornyról Budapestre indul 3:30 óra-

kor, érkezik Budapest keleti pályaudvarra 9:02 órakor.

Egyéb vonatok

INDUL:
6:10 személyvonat Siófokig
1:30 „ Budapestig
6:35 motoros vonat Nagykanizsáig

ÉRKEZIK:
9— motorosvonat Nagykanizsáról
15:45 személyvonat Székesfehérvárról
21— „ Budapestről

Csáktornya — Zalaegerszeg

INDUL!
3:45 személyvonat Zalaegerszegig
6:36 „ Muraszerdahelyig
14:20 „ Zalaegerszegig
18:55 „ „

ÉRKEZIK:
6— személyvonat Zalaegerszegről
7:49 „ Muraszerdahelyről
17:58 „ Zalaegerszegről
21:44 „ „

Csáktornya — Miksavár

Indul 16 órakor, érkezik 16:24 órakor.
Polstrau felé indulnak vonatok Csáktornyáról 3:15, 9:54 és 18:29 órakor, érkeznek 8:11,

17:51 és 21:35 órakor, de ezek Miksaváron nem állanak meg.

Csáktornya — Varasdi híd

Indul 9:03 és 17:20 órakor.

Érkezik 9:38 és 17:56 órakor.

*Esetleges hibás közlésért és időközi változásokért, sem a szerkesztőség, sem pedig a kiadóhivatal felelősséget nem vállal.

SPORT

Nagykanizsai Vasutas — Csáktornyai Zrinyi 4-1 (1-0)

A csáktornyai csapat a következőképpen állt fel.

Vitéz Magyar—Körös, Vas—Vučinec, Benkő II., Pálly—Vaszer, Megla, Benkő III., Vrbanc, Branovics.

Az első percekben a nagykanizsai csapat támad többet, de utána feljön a CsZTE. csapata is, de a csatárok nem tudják bevenni a nagykanizsai kaput. A játék teljesen kiegyensúlyozott. A nagykanizsaiak csak egy szerencsés góllal tudtak az első félidőben vezetni. A második félidőben a CsZTE. rohamokkal indul. A fölényt gól koronázza. Benkő III., Vaszer átadásából tisztára juttatja magát, majd a tizenhatos pont táiékaról a jobb sarokba bombáz. A gól fellelkesíti a csapatot és egyre-másra vezet a veszélyes támadásokat, de a játékvezető tévesen mindig leállítja azokat.

Bírálat. A mérkőzés kemény harcot hozott, ahol a fizikailag gyengébb csáktornyaiak mindig alulmaradtak. A mezőny legjobbjai Vas volt. A játékvezető Székely Árpád a híres NB I.-játékvezető nagyon rosszul vezette a mérkőzést, csapatunk rovására. Sajnálattal kell feljegyeznünk még azt is, hogy a közönség körében ismét partizan és csetnik csúszavakat hallottunk, ami nagyon befolyásolta a játékosok lelki állapotát.

MALOMHENGER

Ganzgyártmány, dupla, 3-8 eladó, vagy kissébbért elserélhető. Smirglükó kukoricaőrlésre, teljes felszereléssel, szijakkal eladó.

GYURAN MÁRTON

Széclence, posta: Muraszerdahely

Csáktornya nagyközség előljároságától

2782/1944 sz.

Hirdetmény

Felhívom az összes adózót, hogy közadótartozásukat úgy az 1943 év végén fennálló hátralékot, mint az 1944 évi I. és II. negyedre esedékes adótartozásukat május hó 15-ig feltétlenül fizessék be ezen község 98 793 sz. csekk-számlájára.

Mindazon adókötelesek ellen, akik a fenti felhívásnak a határidőben nem tesznek eleget, a legszigorúbb végrehajtási eljárás lesz fogantatva.

Csáktornya, 1944 május hó 5.

Előljároság.

Borzalmas szovjet kegyetlenkedések egyházi személyekkel szemben a keletgalíciai területeken

A Középeurópai Katolikus Kurír legutóbbi híradása szerint Keletgalícia egyes területein, melyet a német csapatok nemrég kiűrtettek, majd újra birtokukba vettek, borzalmas látvány fogadta a bevonuló csapatokat.

A lakosság elbeszélése szerint a GPU, amely a szovjet csapatokat azok bevonulása után nyomon követte, oly szörnyű terrort fejtett ki, amely még az 1939. és 41. közötti bolsevista uralmat is felülmúlta. A gyilkosságok, elhurcolások mértéke olyan nagy, hogy nem is lehet más célja, mint a megbízhatatlannak hitt lakosság teljes kiirtása. Az ukrán lakosság használható részét azonnal a katonák fölé állítják, a lengyel lakosság felett azonban a népbiztosok teljes szabadkezet kaptak. Így pl. Tarnopol közelében a bolsevisták az egyik falu lelkészét látatrol agyonlőtték. Mikor néhány nap múlva el akarták temetni, a GPU emberei hirtelen megrohanták a temetőt és a temetést végző papot is agyonlőtték. A toporowi plébánián a káplánl végezték ki ördögi módon. Kinzás után agyonlőtték, majd testét az utca porában vonszolták végig, egészen a templomig és ott szögessdróttal rákötötték egy keresztre.

Hirdessen a „Muraköz“-ben

Zalavármegye alispánjától.

14.399/ni. 1944. sz.

Pályázati hirdetmény

Zalavármegye törvényhatósága által a m. kir. Ludovika Akadémián létesített alapítványi helyre 1944. 45. tanévre pályázatot hirdetek.

A pályázati elajtkó-pályázati kérelmeket hozzam, tolyó évi június hó I. napjának déli 12 órájáig annal is inkább nyújtak be, mert a később beérkező pályázati kérelmet nem vehetem figyelembe.

Érre az alapítványi helyre mindazok a zalavármegyei születesű és lakos ifjak pályázhatnak, akik az erre vonatkozó szabályokban megszabott előképzettséggel rendelkeznek (gimnázium, lyceum, ipari középiskola, kereskedelmi középiskola, mezőgazdasági középiskola, sít. éreltségi vizsgálati bizonyítvány) és a megállapított egyéb általános feltételeknek is megfelelnek.

Részletes feltételeket a pályázati hirdetmény a m. kir. honvéd Ludovika Akadémia és a m. kir. Bolyai János honvéd műszaki akadémia részére az 1944. 45. tanévre című füzet tartalmazza, amely megjelent a Budapesti Közlöny I. évi április hó 21. 75 számában és betekinthető az ügy előadójanal (alispáni hivatal, 13 sz. szoba).

Zalaegerszeg, 1944. április 15.

Alispán helyett:

dr. vitéz Hunyadi László
vm. főjegyző.

Adakozzunk a bombakárosultaknak

MEGYIMURJE

Preplatna cena: 6. — P. na pol leta.
Vuredništvo: Horthy, Miklos-tér 6.

csáktornya, 1944 május 12.

Politički tjednik
Zide saki petek.

Amerika, vubitelica svojih ocov

V. jezimi budapeštanskimi novinami smo čitali, da zadnyipot, da su na Buda-pest bombe hitali, prijeli su med više toga jenoga mladoga soldata, šteri, makar slabše, eli znal je i magyarski govoriti. Doznalo, se da se zove „Horvath“, otec nyegov se odselil v Ameriku i on je već tam rogyen.

Ne poznamo dušu i misli toga mladoga človeka, ljubavi za magyarsku domovinu ima sigurno jako malo v svojem srcu. Neje on zato kriv, nego ona židovska—liberalna vremena, šterih smo se fala Bôgu rešili i štera su navek išla za tem, da narodni imetak dojde v roke židovam našim največjim nepriatelam. Ludi naše krvi pak su bili prisiljeni odvandarati vun z domovine, da si najdeju suhu koru kruha. Čuda jezer naših bratov, sinov naše magyarske domovine smo tak zgubili i nyihovi odvetki su oni Horvathi, šteri ve, za dolare dohajaju sem, rušiti onu domovinu šteroj moraju zafaliti, da su na svetu, de su se rodili nyihevi oči i za štera su nyihovi starci črez više sto let harcuvali i s krvi polevaliju.

Čuda rodbine ovih Horvathov živi na našoj zemli, isti su nyim oči, z iste krvi su se rodili. Nyihovi odvetki su dali Ameriki one šerege delavcov, šteri su židovskim kapitalistam zadržali palače, skorom do neba visoke, dali su nyim mogućnost, da s svojimi milijni kralujuju po celomu svetu i da zapovedaju, što kaj sme trošiti i kakšu opravu si sme obleči.

Siromaški magyarski delavec či se ntu pripetilo, kaj je došel do falaček kruha, moral je, da to alduvati celu jakost svoje duše i tela. Neje imel vremena, da se briga za svoju familiu. Deca su mu odrasla v ljudskom duhu, poslušala su krive, hamišne apoštole i tak se ne kaj čuditi či su pozabila, bole rečeno niti ne su spoznala onu domovinu štera je rodila nyihove oće, za štera su najbolši sinji naroda i čuda sto jezer vitezov krv pre lejali.

I ve ta Amerika, štera more samo evropskim delavcam zafaliti, da obstoji na svetu, štera je obogatila z naša krvi je skup pobrala z reštov gangstere i vubitele, najhuje ludi na svetu i pošila je sem, do zakoleju one oće, brate, rodbinu, šteri su stvorili onu kulturu, onoga visoko rezvitoga sveta, šterom se rano amerikanci najbolje čudiju i za šteroga oni samo senjaju, a stvoriti niti spodobnoga nemreju.

Srce nem je krvavo i najpredi nas boli krvavi zgubiček naših magyarskih bratov, eli poleg toga imamo srce i za trpljenja drugih evropskih narodov. Francosku su na stranyski pot spravili bankeři Rotschildi i drugi židovski kapitalisti s svojimi sladkimi rečmi i Francoska je alduvala svoju najlepšu mlajšinu, svoje vufanye v bodočnost a se to za kaj? zato kaj su američki i engleski kapitalisti zapleli roditele naroda doli su spravili s poštenoga pota i one, šteri su mislili da či bodo poslušali one nepošteno izdajitele, morti bodo mogli vtihniti dušno spoznanje naroda. A im je ne to bil nyihov glavni cil nego to da si žepe napuniju.

Taljanska! Mussolini! Hodte napre vi stari šteri još znate da je Taljanska mogla živeti samo s svojih starih spomen i to samo kak, tak. Vi šteri znate, da de god ste v Taljanskoj s cuğa doli stali, obleteli su vas čeli šeregi bogcov. „Dolce far niente“. „Sladko je nikaj ne delati“. To je bila glavna reč taljansko ga naroda, kajti v takšem duhu su odhrali odvetke onih, šteri su već v ono vreme zapisali z zlatnimi slovimi svoja imena v svetsku povestonda, da su i največši zvučem ludi rekli, zvun Europe nega življena.

Bog je dal taljanskomu narodu nyegovoga velkoga sina, Mussolinia šteri je naroda vun dopelal s knice. Delavcam je dal kruha v roke, de su miake, močvare bile, tam denes stojiju lepi varaši i sela i dal je mogućnost svojem narodu, da med evropskimi narodi zavzeme ono mesto, štero je vreden i štero ga pripada.

Samo anglosaskim židovskim kapita-

listam, to nikak neje išlo v glavu. Ne su šteri trpeti, da bi zvun zlatnoga teleta i što drugi mogel kralovati na ovom svetu. Obišli i zapleli su izdajiteľa domovine, maršala Badoglię i njegovoga nedorasloga krala, zrušili su v prepast taljanskoga naroda zato, da je za nyih samo jeden Bog penezi, zlatno tele.

Ali, kak Sveto Pismo govori, drev-je nigdar nemre dorasti do neba, babilonskoga turna ne su mogli gori postaviti, tak bodo i naši nepriatelji prepali.

Što kakšega greha napravi, v takšoj kaštigi mora i pogintiti. Pelda je tomu, kak bodo žišli te amerikanski, vubiteljski gangsteri. Sem su došli, ne braniti svoju domovinu, svoje familije, cirkve, harcuvali za svoju kulturu, nego klati za dolare, ze funte, vništiti ono, kaj su nyihovi starci stvorili črez jezere leta. Vništiti ono, kaj nabodo mogli namestiti niti za deset jezer let, kajti nesu se navčili poštuvali ono, kaj su od starcov herbal.

Po sakim fašniku dojde korizma. Ve gangsteri imaju fašnika. Šteri bo živ ostal, bo vžival dolare, eli boži blagoslov nabo nad njimi. Po pesjem došlo, po pesjem ošlo. Vubitel oca pak ne dobi milost niti pred Nebeskim Sodom.

Za vreme rimske dobe su jempot zaklali jenoga velkoga gospona Sumla je opala na njegovoga sina. Da su ga šteri vloviti mirno je spal na svojoj posteli. Komandant straže ga ne dal vloviti, niti zbuditi i rekel je, što tak mirno more spat, neje mogoče da bi svojega oca zaklal.

Gospeda Roosevelt i Churchill nemreju tak mirno spat. Oni su strahom i strahom, kaj bo z onoga zločestoga dela, kaj su napravili, a bodeju dobili štrofa zato Duh zaklanih mater i dece paziju, da te ludi nabodo mogli mirno spat.

Najte biti nemarni! Delajte grabe za obranu!

Najte svoje življenje na kocku metati! Domovina nuca sakoga človeka! Delajte grabe za obrane i skrivajte se v nyie, da dojde pogibel z lufta!

Kak zglediju te grabe za obranu?

Saka graba brani či je tak napravljena, kak je treba. Te grabe za obranu su čuda fele. Najviše nyih je v pivnici napravlenih, Ove dobro braniju proti cigloju i proti falatam bombi, a nekak i proti gazu.

V našimi kraji su najbolše grabe, de ga pivnice ne či se delaju na vrtu, dalko od stanya. Moči je te grabe napraviti na više fele forme. Najbole je či se na

pravi v formi L, V, eli pak . Treba je te grabe skopati tak da nabo došel podvir či se voda kaže nakla je treba deti cigla, eli blanye moraju biti i vrata, eli drugo pokrivalo, štero trdo drži tak, da jaki luft nemre odnesti.

Odprte grabe nesu dobre moreju biti pogibelne, kajti z lufta lahko nutri opadneju falački bombe, kugle od mašinpušek i mašinštukov, palice za vužigati i druge pogibelne stvari. Se to more napraviti velku nesrečnu smrt. Da dojde od rezpočenih bombi jaki luft i to zakole človeka v odprtoj grabi. Zvun toga su takše odprte grabe navek mokre i moči se prehladiti v nyimi.

Grabe moraju biti tak do 190 cm. globoke, do 120—140 cm. široke (či je odprtá onda 60—80 cm. široka). Na sake 2—3 pršone je treba računati: jen meter grabe. Od sakoga stanya kak najdale skopati. Stene je moči splesti i s šibjem, pokriti z deskami, eli blanyami. Krova je treba tak napraviti, kaj nabo vodu prek pušcal i najmenye z 50 cm. debelom zemlom pokriti, onda nabodo mogli falati bombi prek predreti, kajti v mehkoj zemli se kugle i falati najleži zadušiju.

Znutra je moči napraviti mesta za

sedeti i deti pomočne stvari za zdravje čuvati i za prvu pomoč.

Mesto za obranu se mora napraviti za sakoga človeka. Više hiž si skupa more napraviti jenu grabu. Te grabe čuvaju človeka od velke nesreče.

Moramo misliti nase, na našu familiu i na druge bižnyne ludi. Se je moči namestiti, samo človeče življenje ne.

Ne smemo biti nemarni za svoje življenje!

Dobro braniju dekungi

Česa smo se navčili v Győru

Jen novinar je pohodil varaša Győr v ono vreme, da je luft još ves pun bil onoga praha, šteri se zdigel od z rušenih hiž i fabrik. Po vulici se posod leži črepnyne, ciglovyne i falati šajbi, kak da bi nekši strašen viher rezgrgal toga varaša. Z malih zgorelih stanov veterince su letele, a drugi pak gole, pogorete stene se zdižeju proti nebi. Več nikaj ne guri. Fejervergari su se den i noč strašno napinyali, dok su toga ognya vgasili, šteroga su napravile na jezere doli puščene palice i bombe za vužigati.

Či hodimo med hižami privatnimi i službenimi, prazni zgoreti obluki nas glediju i kažeju nam, da je dosti bilo 15 minut da se dene na siremaštvo te del varaša, šteroga su bombaši pohodili. I tak vidimo, da ona stanya, stera su bila poštono zazidana, trdo su ostala na svojem mestu. Kak jaki hrast, šteroga viher trga, eli zrušiti ga nemre. S krova su falati bombi, leteče ciglovyne i jaki lult črepa strgali šajbe rezbili, a mortu su se stene steple v tem strašnom vremenu, eli poleg sega toga i ve gizardo stojiju na svojem mestu i nedaju se genuti. Mesta za obranu su ostala pod tem hižam prez falange i ne zrušena. Bila su već prazna, narod je zašel ven, eli vidimo, da je se na svojem mestu. Te ludi moraju biti jako zalatni za dobru obranu. Bile su pivnice, štere je ciglovyne čisto zakopalo, kajti ober njih i poleg njih su se zrušile 2—3 štoke visoke hiže, a pivnica je dobro zdržala. Se te ludi su srečno obranili.

Tak se more reći da su s teh mesta skorom se ludstvo obranili.

Pripetilo se da se v šteroj maloj hiži mesto za obranu zrušilo či je bomba ran to hižu trefila eli toga ga jako malo bilo, kajti či je bomba opala poleg hiže, eli trefila samo jenoga vogla, onda već je ne bila takša pogibel v mestu za obranu.

V onom kraju varaša, de stanujuju sami delavci, je tulikajše doli opalo čudo bombi i palice za vužigati. Te ludi stanujuju najviše v takšimi hižami, da ga ne pivnice, kajti zbog visokoga podvira se pivnice tesko delaju. Ovi ludi se najviše skrivaju v pokritim i odprtim grabam, šteri su bili v pokritim grabami, oni su se dosta

dobro čuvali, nego v odprtimi grabami su palice za vužigati, falati granatov, i ciglovyne i drugi leteči falati napravili ludem smrt i rane. Nesterne grabe su se zrušile od onih bombi, štere blizo o ale, a i steh grabi su ludi obranili. Jako dobro braniju one grabe, štere su zboltane s ciglom napravljene. Samo tam se pripetila nesreča, de je bomba prav v dekung opala.

Kaj god ludi govoriuju grabe dobro braniju

Samo to se zahteva, da se moraju dobro zazidati. Tomu je najlepši dokaz, da i tam de su celi dežju bombi doli hitili, itak su te grabe čuda ludem življenje obranile.

Najviše zgubičkov je bilo med onimi ljudimi šteri su vuni po luftu skakali. Ovi ludi su pretrpeli teške rane, eli pak smrt poddesli od palice štere vužijeju i od falatov bombi i od drugih letečih falatov.

Čuda takših ludi je dostigla smrt od kugli, štere su bombaši doli postrelali

Da dođu bombaši, oni z mašinpuškami posipaju sa ona mesta, kam bombe puščaju. Jako čuda ludi spraviju na drugi svet.

Najhuje je bežati vun na slobodno mesto, na pole i v šumu, kajti palice za vužigati i ta opadneju, a proti masinpuškam nega obrane.

Se to nas mora vučiti i da pogibel dojde, ne smeti skakati prez glave sem-tam, nego skriti se v grabe, štere su već dokazale, da dobro braniju.

Pod zemlom je najvećša sigurnost, da si obranimo življenje proti strelanju i bombi z lufta

Jesu ludi, šteri su te nesreče već preživeli, bili su v velikom strahu, još i drugi den su drhtali, eli polti toga vihera došli su k sebi, sreca su nym trda, braniju se proti nepriatelju i znaju kak se treba braniti.

Pretrpeli su prvoga ognya i šteri su jakši postali.

zadnye itak mi potukli nepriatelja i damo nym prvu pomoč, dok nazaj dođu do svojega kruha.

Saki naj da po svojoj mogočnosti. Što si misli, da je premalo dal, naj spuni svojega dara. Malo dati smeju samo jako siromaški ludi, Moremo si premisliti, ako što da 1 pengő, a nesrečnikov ga na čuda jezer, kulko je moči stoga jenomu dati.

V našoj magyarskoj domovini se hapluje novo bolše življenje. Toga su vredni samo oni, šteri z dobrim srcem aldujeju, kulko samo moreju, za domovinu i za one šteri nesreču podnašaju. Domovina je sil nas, jednako smo ju dužni braniti i podpirati i alduvati za nyu.

Megyímurska notarijusija Miksavár ima komaj 2200 duš. Zvun farola, škole i notarijusje, stanujuju tam sami selski gospodarji, a te su itak skup nabrali prek 1500 pengő. To nam naj bo pelda.

Orsačka socialna briga za delavne ludi

Važno za naše polske delavce

(Z. M. E. 98) Kak naša vlada stalno davle na glas, da se oče pobrigati za se one ludi, šteri delaju, a najpriđi za namizše, to su i ve za te kraj žiše dve naredbe. Po tem naredbam su obsigurani i polski delavci, či bi se nym pripetil beteg, smrt, eli kakša nesreča.

Do ve su bila obsigurana stalna gospodarska družina, a od ve su obsigurani značaji, šumski delavci i težakji, i najmenye na 100 dni pogojeni polski delavci i si pre mlaticaj i drugim gospodarskim mašinam v poslu stoječi delavci.

Do ve je tak bilo, da su samo oni delavci dobili podporu za beteg i nesreču, šteri su bili obsigurani za vreme betega eli nesreče. To je bilo tesko za delavce a i veliko plaćilo za gospodarja, de se nesreča pripetila. Ve, po novoj naredbi či se de šteromu polskomu delavcu kakša nesreča pripeti, Polska Delavska Betežnička kasa (Országos Mezőgazdasági Biztosító Intézet) manj prez dalynega pitanja da pomoč, makar je delavac bil obsiguran, eli ne. Či je gazda kriv, kaj je delavac ne obsiguran, onda mora kasi stroške povrnuti.

Tulikajše se naredba pobriga i zato, kaj bodo delavci kak najbolje občuvani od nesreče.

Ren tak mora biti saki delavac obsiguran za starost i znemoglost. To se mora tulikajše gazda pobrigati. Dovica polskoga delavca dobi penziju i onda či je mož dugo bil betežen i ne je mogel kasu plaćati.

Se to se tice ne samo stalnih polskih delavcov, nego i onih šteri ideju z resa delat.

Ran tak su i penzije povekšane za stare znemogle delavce.

Štoga se vuči, da se magyarska vlada, kak dobra mati za svoju decu, briga za svoj narod. Saki pošten človek, šteri oče delati more-biti nuren, kruha bo imel do smrti, a što pak neće delati, nego samo z ljudskoga živeti, on pak neje vreden nikše pomoči.

Novi dari za nesrečnike z bombami

K našem vuredništvu su najnovješe ovi dari došli:

Tihanyi Mihály Csakornyai	100 P.
Krnoul Hubert Szentilona	50 P.
Csakornyaj Z. T. E. cisti dobicek na meču z železniciari	340 P.
Poje Ferenc krčmar Csakornyai	40 P.
Do ve smo skup nabrali	120 P.
Činovniki zvunske notarjusije	127 P.
	Se skupa 827 P.

Fiskalska komora v Zalaegerszegu je, potem Dra László Béla nabrala:

Dr László Béla	100 P.
Dr Lako Imre	50 P.
Dr Zsigis Milan	50 P.
Dr Matyas Jozsef	50 P.

Se skupa 250 P

Prosimo naše dobre ludi, naj ne pozabiju za te nesrečne ludi, šteri su se zgubili, kaj su meli Saki i najmenjši dar dobro dojde.

Velka občina Perlak daruje za kvarnike od bombi

Barosovo Društvo za Perlak i okolišna mesta je pobiralo za one nesrečne ludi, šteri su strašno trpeli od nepriateljskih bombašov.

V magyarskom delu naših novin su nastampana sa imena i svote, kulko je što dal. Z veseljem štampano te dare, kajti vidimo, da su se ludi i v Perlaku požurili pomagati nesrečnim ludem. Samo našalost morano reći, da 573 Pengő, prez onoga, kaj su fiskali prek svoje fiskalske komore skup dali, je za velku občinu Perlaku jako malo. Či se de ogeny pripetili v najmenšem selu se većša vrednost nabere.

Perlak je jaraško mesto. Med stanoviki je najveć dobrih gospodarov i jako čuda imen fali se listine. Neje došti, kaj su se fiskali, činovniki, štacunari i krčmari požurili na pomoč onim nes-

rečnim ludem i drugi su se morali genuti. Si skupa smo jednaka decu jene domovine. Da vidimo nepriateljske bombaše leteti ober nas, onda već znamo da bo pak treba alduvati krv i imetka, kajti te prokleti nepriatelj na fronti nemre nas potući, pak zato s takšim potom oče dođi do svojega peklenskoga cila, klati mirne ludi i decu, vništiti imetka, tak bi nas štel v strah natirati.

Se to odvinuti je tulikajše obrana domovine. Zbrisati suze z lica onih šteri tesko trpiju, pomagati deci, šterim su roditelje zaklali, pomagati onim šteri su ostali prez krova, zgubili su svojega kruha, ran tulko vala, kak i taborska služba, šteri bomo tem nesrečnikom vlejali vufanje v njihove duše, objačili bomo njih da bomo na

Leventáški glasi

Govor Kralyics Jánosa leventášam v Kísszabadki

Apríliša meseca, na jenoj muštri je Kralyics János, občinski poglavar i lejtvergerski zapovednik, okinčen s Križom za Obranu Naroda, držal našim mladim leventášam govora, v šterim je med više toga rekel ovo:

Držim za svoju dužnost, kak branitel naroda, da vam v ime jaraškoga levente parancsnoka v Perlaku, na leventáški den rečem nešterne reči.

Kristuš se na Sveti Vuzem zdigel z groba, s tem je dokazal, da je krščanska vera jaka.

Spodobno k tomu se i naš magyarski orsag zdigel. Nepríateli su ga rezmečvarili, odsekli velke falate zemle, štere su spadale pod korum Svetoga Štefana krala i tak pod našu magyarsku domovinu.

Eli došel je den, da se i naša magyarska domovina pod voditeljstvom Visokodostojnoga Gospona Guvernera, vitěz nagybányai Horthy Miklósa, zdigla z mrtvih i zela v krilo nazaj svoje narode. Prvi je bil Gornji Kraj, za tem Podkarpatska, onda Erdély i na zadnje Južni Kraj, Bačka Baranya i Megyímurje. Gospon Guverner je vun dal zapoved: Napre do 1000 let starih granic, i tak smo se povrnili pod krilo sladke domovine. Tomu je ve tri leta.

Samo dragi brati leventáši, mi denes držimo dve fronte. Prva je na ruskom taborišču, a druga je tu doma v orsagu. Na prvot fronti stojuju naši dčni honvedi i braniju nam našu domovinu, a na domaćoj fronti smo mi si skupa dužni, kak najbolje delati, da zasiguramo kruha našim branitelam, vitezskim honvedam.

Zato dragi brati leventáši, zdignite glave gori, prepravite se na se poteškoće. Dragi Bog proba sakoga človeka i veli, čim ste v veškoj teškoći, stem sem ja bliže vas.

Vu meni, starom soldatu s prvoga svetskoga tabora vidite peldu, kak je treba domovinu braniti. Nosim Križa za Obranu Naroda zato, da sem bil na mestu pres vojov magyarskoj domovini.

Kak smo mi bili pod disciplinom, tak morate i vi biti. Či vas naša magyarska domovina pozove, si morate tam biti i vitezki braniti našu zemlju, onda budeju i vaša prsa okinčena z medaljom i bodete peldu pokazali mlajšim leventášam.

Još par reči za fegyelem—disciplinu. Fegyelem je poslušnost i pokornost pred pretpostavljenim. Pod fegyelemom stoji saki honved se gori do Gospona Guvernera. Fegyelem postoji v saki školi, kancelariji i v sakoj familiji. To se mora poštuovati i saki človek se mora tomu pokoravati. Prez fegyelima bi se življenje zrušilo, saki človek bi delal kaj bi štel i svet bi prepal, zato dragi brati leventáši bodite pokorni i poslušni, ar nam megyímurcam je dužnost sem skupa braniti našu magyarsku domovinu, da si v novoj Evropi stvorimo lepšu i bolšu budućnost. Szébb Jövőt!

Za nesrećnike od bombašov

Leventáške puće i dečki v Bottornyu su pobirali za njih.

S toplim srcem napisani list je došel v naše vuredništvo. Leventáške puće i dečki v Bottornyu su nabrali 402 P. 63 fill. za one nesrećne lude, šteri su kvara pretrpeli od bombašov.

Pišuju nam: Mali su penezi, eli z dočerm srcem smo je dali. Primite je s takšom ljubavi, s kakšom su je magyarskoj domovini verni občinari notarijušije Bottornya skup dali Bottornya je mala notarijušija, čuda ga tam siromskih ludi, to se vidi po skupa danim fileram, a i tak su dali z magyarskim bratskim srcem. Njihovi dari i rodolubno ponašanje leventáški puće i dečkov naj služu za peldu drugim obćinam i leventášam.

Do ve smo nabrali 817. P.
Notarijušja Bottornya 401. P. 63 l.
Petrics Ágoston Csáktornya 50. P.

Se skupa 1279. P. 63 l.

Za vreme tabora je ne moći zemle i šume tržiťi niti kupiti

Važno za naše gaspodare

Naredba vlade broj 1720/944. M. E.

Došel je tabor do takših vremena, da bi slobodna trgovina i handlanje s zemlami i šumami moglo teško naškoditi pre povanju. Oni šteri su v taboru, bi postali nemirni zbog toga, da oni nesu doma, a zemle bi se prez njih i na njihov kvar spravljale v ljudske roke.

Zato je ministerejun vun dal naredbu, da za vreme tabora ne moći tržiťi i kupiti zemle, senokoše, šume, gorice i vrte i takši kontrakti ne valuju.

Stoga su vun zeti:

Kontrakti, šteri su napravljeni predi, kak je ova nareba zišla i već su prekazani zbog plaćanja cesarine, eli su već poslani na odobrenje, eli na gruntovnicu zbog tabulacije.

Zemle, štere je kupec predi naredbe zel v svoje ladanje eli pak či je tožbu predi nutri dal za križa dati.

Či država, obćina, eli štera druga vlast oće kupiti eli prodati, kontrakti po agrarnoj reformi kupljeni i prodani.

Respravne pogodbe, razdelenje priskrbe, prodaja med herbi.

Prodaju židovskih zemel z ministerskom dozvolom.

Kontrakti, či minister za polsko gospodarjenje i financminister da dozvolu zbog financije, eli v interesu, da se banki dug plati.

Sodbene licitacije, či se zemlja za dug prodava.

Stem je zasigurano, da či je što dužen, bo si mogel doga vrediti.

Strašne moke su boševiki napravili v Ishodnoj Galiciji s cirkvenimi ludmi

Kak Srednje Evropske Katoličke Novine pišuju, nemške trupe su strašno toga vidli v Ishodnoj Galiciji v onimi kraji, štere su spraznili, a za kratko vreme nazaj zavzeli. Kak domaći ljudi prepovedaju, čim su sovjetske trupe tu došle, mam su za njimi bili GPU. ljudi (Boševička tajna policija) i te su takše strašnosti napravili, da je išlo dalko prek onoga, kaj je bilo za boševičkoga gospodarjenja 1939—41 leta. Tutko ludi su spoklali i odvlekli, da tak zgledi, da očuju slonđati celoga naroda. Ukrajince, šteri valuju za to su mam postavili v soldajcu, za polake pak su boševički komjašari dobili slobodne roke. Tak su blizo Tarnapola ienoga selškoga popa doli strelili. Za par dni, da ga narod štel popraviti, su doleteli te GPU ljudi na cintor, pak su i onoga popa strelili, šteri je spreveda zvršaval. Na farolu v Toporovu su kapelam na poklenski način skončali. Najpredi su ga fest znočili, onda pak strelili. Mrtvo telo su po vulci v prahu vlekli do cirkve i tam s pikećim drotom na jen križ prevezali.

Da te strašnosti čitamo, onda znamo, kaj su naši vitezki honvedi vredni, od kakšega zla oni nas čuvaju. Za te dične honvede delati i alduvati nam je sveta dužnost.

CSÁKTORNyai SZÖVÉ és KÉKFESTŐGYÁR
(Neumann S. Utóda)
predi NEUMANNOVA FABRIKA
CSÁKTORNya

i dale gori jemle oprave, štofe
i platno za FARBATI na sake
fele farbe.

Novi melin v Muraszerdahelyu

Dajem poštuvanim selskim gaspodaram Megyímurja na glas, da v mojim, novo zazidanim

ELEKTRIČNIM MELINU

zemem gori se fele zrnye za mleti. Pšenicu i žito, po želi, mam zaženim za melu. — Podvorim sakoga po našom spoznanju i točno. — Jakšega dečka zemem gori za mlinarskoga inuša. — Prosim poštuwane gaspodare, naj se vufaju vu me i naj me čim večpot pohajaju.

Robb Bálint
taborski invalid
MURASZERDAHELY

Prememba nemške marke

(MTI) Nešterne nemške trupa, štere ne su mele pengó, plaćale su med 19 ega i 25-oga marcúsa s nemškim penezim (Reichskassenscheine). Si oni šteri su prijeli med gornyim dnevim takše nemške penenze za plaćo—ali samo takozvane Reichskassenscheine—morejo prositi da se ovi premeniju vu pengó. Takše molbe treba predati i priklučiti primlene nemške penenze — med 11-oga i 20-oga majuša pri sakoj sparkasi. Vu molbi treba navesti za kaj je molitel dobil ove penenze i kakti dokaz priklučiti račune eli pak imenuvati svedoke. Molbe ne treba biljegovati 100 takozvane Reichskassenscheine vredijo 16420 pengó.

Taborski glasi

Sovjetska fronta

400 oklopljenih kol, 100 štukov 100 aeroplanov je doli opalo samo v jenom sektoru

Na sovjetskoj fronti, v sektoru med vodami Prut i Moldva su boševiki v zadnoj bitk, postavili su v ogeny 20 strelačkih diviziji i više oklopljenih diviziji.

Bitka je trpela črez više dni. Kak je naša obrana jaka bila, boševiki su samo v toj bitki zgubili do 400 oklopljenih taborskih kol, do sto štukov i do sto aeroplanov. Bitka je zbog teh velkih nepriateľskih zgubičkov henyala.

Pre vodi Seret su tulikajša bile jake bitke črez štiri dni i kak boševiki nesu mogli doiti napre, štiri den su bitku zastavili.

Pre Sebastopolu, na Krimu su vadasi i kanoneri z lufta doli pobrali 130 nepriateľskih mašin.

Tu moramo keoj reći, da poleg fronte, naše tupe moraju harcovati i odzadi za frontom s partizani. Zapadno od varaša Vitebsk su bile takše bitke s partizani. Nemci su vlovili prek 1000 partizanov, a više jezer njih je doli opalo. Naši honvedi su pak lepo napre došli.

Evropska fronta

Anglosasi se ne vupaju hapiti z drugom frontom kajti znaju kaj njih čeka. Zbog toga očuju prisiliti još one nešterne narode, Švedsku, Spanyolsku, Portugaliju i Tursku, da bi stali kraj njih. Te narodi se proti tomu oštro vpiraju, već su se navikli kulko vala englesko obćevanje.

Kak sovjeti jako oštro zahtevaju, da bi anglosasi čim predi hapili drugu frontu, to englezi i amerikanci stalno pošilaju svoje bombaše ober Europe i stem očuju zaslepti sovjete, da su oni tobože već hapili drugu frontu.

Bili su ober Rumunjske, Taljanske, Francoske i Nemške i ober nas. Kak čujemo službene glase, sigdi su pretrpeli velke zgubičke. Ran tak imaju velke zgubičke i na morju.

Japanska fronta

Japanci su v Kineskoj zaokrožili velku nepriateľsku trupu od 70.000 ludi, te bodo vništili.

Darujte od bombi kvarnikam

Jeli sam platil za novine?

Gospodarstvo

Da je moči nutridavanje na menjše deti

Na menjše deti za decu

Či cela dužnost nutridavanja gospodarova nejde prek 5000 pšeničnih jedinica, onda za sako dete, štero se rodilo med 1943. januarom prvim i 1945. juniuša 30-ga, treba je jedinice pre krušnom zrnyu za 100 pšeničnih jedinica, a pre mašči za 50 pšeničnih jedinica na menjše deti. Či bi gospodarove pšenične jedinice pre krušnom zrnyu menjše bile od onih, štere se imaju brisati onda je treba rezliku pre mašči, i tak dale pre mesu, eli pre slobodnom zbiranju doli zrečunati Ove molbenice za na menjše deti bodo vlasti rešile, potli 1945. juniuša 30-ga.

Na menjše deti za soldačku službu

Či cela dužnost nutri davanja gospodarova nejde pre 5000 pšeničnih jedinica i či gospodar, eli njegov stalno domaći kotrig familije, 1944 leta med januarom 1-im i decembrom 31-im zvršavale soldačku službu, bodo za saku peršonu štera zvršavale soldačku službu, nutri davanje za 600 pšeničnih jedinica na celo leto, eli pak za 50 jedinica za saki započeti mesec na menjše deti. Samo nejde moči na menjše deti dužnost nutri davanja za one, šteri zvršavleju soldačku službu po dužnosti štelinge, eli pak su aktivni soldati. Na menjše deti po soldačkoj službi bodo vlasti zvršile potli 1944. decembra 31-ga.

Na menjše deti po povanju, štero nejde v naredbi nabrojeno.

Či šteri gospodar pova na prek petini svoje orane zemle takše semenje, štero nejde nabrojeno v naredbi, onda more prek občine prositi od komišara za obskrbu naroda, da se mu dene na menjše dužnost nutri davanja. To molbenicu je treba pismeno nutri dati i kcoj deti svedočbu gospodarskoga inšpektora, da je 1941-1943 leta ran takše povanje bilo na najmenje tak velkoj oranoj zemli, kak za šteru se oslobogylene prositi. Či komišar za obskrbu naroda to oslobogylene dozvoli, more gospodara obvezati, da od povanja za štero se prositi oslobogylene, proda odredjenu vagu, odregyenu kupcu, za odregyenu cenu.

Na menjše deti zbog kvara z lufta

Nova naredba za nutri davanje da mogućnost i za to, da či gospodara dostigne kakša nesreča z lufta, eli ima kvar z zbog toga, da mu je živina doli došla, more prositi, da se mu nutri davanje na menjše dene. Nutri davanje se more na menjše deti samo v onim csoporu, v šteri je nutri davanje spadalo.

Či se je kvar pripetil na oranoj zemli, v vremenu, da žetva još stoji, onda se nutri davanje more na menjše deti samo onda, či je financdirekcija kvara prepoznala i porciju odpustila. Či je porcija odpušćena v ima fertala, polovic, eli tri fertale kvara, onda se dužnost nutri davanja more deti na menjše na pol, trifertale, eli na celu dužnost.

Ako senokošu obleti velka voda, toča, ogeñi eli suša, onda se nutri davanje dene na menjše tak, kak se to pre oranoj zemli rećuna.

Či pašnika, gmajnu dostigne suša, eli velka voda, ondaje v to ime moči zbrisati dužnost nutri davanja samo v celosti i samo onda, či je financdirekcija prenašla, da se gmajna za ono vreme da se pase, eli pak za najveći del toga vremena ne mogla nucati i da je zbog toga porcija zbrisana.

Ako već pokošeno, eli pospravljenu žetvu, eli seno dostigne kakov kvar, eli pak či marha doli dojde, tulikajše more gospodar prositi, kaj ss mu nutri davanje na menjše dene.

De ūbarske občine imaju orane zemle, senokoše, eli gmajne, či je davleju v ime komecije ne polodelskoj družini, eli pak či stem branju občinsku plodnu živinu, v to ime moreju prositi, kaj se njim nutri davanje na menjše dene.

Prosimo naše čitatele, nal čuvaju novine, bo još čuda toga i bodo je nucali.

Melinski henger

fabrikacija Ganz. duplešni, 3/8 za prodati, eli zameniti za menjši. Šmirglkamen za kuruzu mleti, čisto vredjen, z remenyem za prodati.

GYURAN MÁRTON Szelence
pošta Muraszerdahely

KAJ JE NOVOGA?

— Glasi z varaške hiže. Zastupniki velke občine Csáktornya su majšu 6-ga držali zvunrednu velku sesiju, na šteroj su rešili ove stvari: Zrekli su zastupniki, da bodo podpirali orsačko gibanje „Treba dali oca taborskim popilam“ i tak je varaš nase zel, da bo odhranal na svoj strošek jeno taborsko popilsko dete.

Domjanics Jánosa, varaškoga siromaka su gori zeli v hižu za siromake.

Kirehfeld Károlyu baumeisteru s Csáktornya su dozvolili prodaju funduša za onu zemlu, naprti martanske rampe, de stoji njegova nova hiža i de je trgovina z drvenim materialom.

— Novi red zapiranja štacunov. Oni stacionari, šteri tržiju stvari za ljudsku hranu i materiala za kuriti, dužni su svoje štacune i trgovine delavne dneve v jutro med 7. i 8. vurom odpreti i na večer do 7. vure odprte držati. Poldne od 1. do 3. vure moreju štacuni zaprti biti za obed.

Či je orsački, mesećni, eli tjedni sejem, onda se ob polne nesmeju štacuni zapreti, nego moraju do večera odprti biti.

Drugi mali trgovci, šteri tržiju tekstilnu, retnu, železnu, glažnatu, kožnatu i drugu spodobno robu, moraju odpreti štacune v jutro ob 9. vuri i do pol 6, a v sobotu do 7. vure na večer lut prez zapiranje ob poldne, odprte držati.

Velki trgovci, šteri prodavleju samo malim trgovcem, odpiraju v jutro ob 7. vuri i odprto držuju štacune večer do 7. vure. Med tem ob poldan od 1. do 3. vure imaju za obed zaprto, či ga ne orsačkoga eli tjednoga sema. V sobotu te trgovci imaju odprte štacune od 7. vure do 2. vure popoldan, potli pak su zaprti.

* Ako štacunar, makar velki, eli mali, svoju trgovinu zbog toga, kaj ide med soldate, zbog betega, zbog važnih familiarnih poslov, eli zbog drugoga takšega, česa se vugolno ne moči, doli zapre, onda mora z preporučnim pismom mañu fõszolgabiroviji na glas dati, da i zakaj je zaprl i da bo nazaj odprl svojega štacuna. Zvua toga mora i na štacunska vrata deti tablu zakaj je štacun zaprti.

— Posvetili bodo kapelicu v hiži za siromake. Naši siromaki su si stareši ljudi, više betežni, kak zdravi, cirķva je dalko od hiže, de stanaju, k tomu dojde i ludo vreme, i tak te siromaki nemaju priliku, da se Bogu v toke daju i pomoliju.

V nedelu, majuša 4-ga pred poldan ob pol 11 vuri bodo to kapelicu posvetili i odslužili svetu mešu za mir.

Gospe Magyarokoga Ženskoga Društva, preparandia. Servitski Red, občinsko poglavarstvo i dobri ljudi su pomogli k tomu, kaj su jenu hižu prenapravili za lepu kapelicu.

Na to cirķveno paradu pozivleju se pobožne krćčenike i darovnike dobrogu sreća.

GLASI JARAŠA PERLAK

— Parada na 3. leto dni oslobogylene. V velkoj občini Perlak su svetili 3. leto dneva oslobogylene od stranskoga jarma. Teške taborske prilike nesu dozvolile veķšu paradu, eli itak na vredeu naćin su svetili toga dneva.

Na paradi su bile vlasti, se kancelarije i tak bi rekli si ljudi cele občine.

— Postavljaju v Perlaku Orsačku Zastavu i spomenika za junake. Kak smo već napisali, v Perlaku kaniju postaviti veķivećnoga spomena našim vitećkim soldatam, šteri su svoju krv i življenje alićvali za domovinu k tomu bodo

postavili i Orsačku Zastavu. Kak čujemo posli postavlenja i dejutak lepo napre, kaj bo za kratko vreme moči zvršiti i posvećenje.

— Športišće v Perlaku već fest delaju. Kak je poznato, do ve ga ne bilo v Perlaku za te kraj postavlenoga mesta. Našoj mlašini je jako potrebno to športišće, de si bodo s plemenitim muštrami objaćili telo i okrepili duše.

Taborska pošta

Stvorcz Antal Kerekhegy, pošta Viziszentgyörgy i Kovacsics György Felsőkirályfalva, pošta Murasiklös, z dalko ruske fronte lepo pozdravljaju naše dragu Megyimirje, roditelje, brate, sestre, su rodbinu i se priatele. Živi i zdravi su i prosiju, kaj bi njim njihovi poslali naše megyimurske novine Tabori posta F. 640.

Taborska pošta ne jemle gori paklece. S službenoga mesta čujemo i dajemo na glas, da taborska pošta i za ve još ne jemle gori paklece. Da se bodo pak hapili paklece gori jemati na taborsku poštu, bomo na glas dali.

Poglavarstvo velke občine Csáktornya

Na znanje

Broj 2782/944.

Pozivlemo se one, šteri su dužni na porciju lanjske duge i za 1944 leto prvoga i drugoga fertala porcije naj za sigurno platiju do majuša 15 ga na črećunac ove občine, broj 98. 993.

Proti sem onim dužnikom porcije, šteri nabo do spunili svoju dužnost po gornjem pozivu i do odregyenoga vremena, nabodo porcin platili bo se na najostreši naćin sekucija zvršavala.

POGLAVARSTVO.

Dampfmašina za mlatiti

4 H. P. marka Marsclaj 7 atmosfera prez mlatilice za prodati. Jena cela garnitura za mlatiti Kotel Sincheln Bronson England 8 H P. Dreškashin Hoffer-Schranz 52 colle, remenje, špricalka i vaga za prodati.

Pitati: Gyuran Márton kereskedő Szelence,
pošta Muraszerdahely

Inuša

z dobre hiže zeme
gori

őzv. FLISZÁR ISTVÁNNÉ
vendégloje

APRÓHIRDETÉSEK - MALI OGLASI

Apróhirdetések díja szavankint 10 fillér. A vastagabb szövegeknél az elhárítottak számát. Legkeisebb hirdetés díja 1 P.

Grunt s hižom kuružnyak letveni i dva novi ketci za prodati. Munaszilyagy 53, Pitati Bottornya 207 pre Szklepics Terezi.

— Koćiša išćem. Dobi koštu i plaću. Pitati Jug Andráš Honvéd utca 73.

— Išćem pucu za ves hižni posel koja i kuhati zna. Pitati v vurednistvu.

Feloldás szerkesztő: Pecsornik Ottó
Feloldás kiadó és lapfolyónos: Pecsornik Ottó
Kiadó: Budapesti Könyvkiadó Vállalat
Kiadás: Budapest, Magyar Könyvkiadó Vállalat